

ΥΠΟΜΝΗΜΑ (ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟ)

Για τις σπουδές και την επιστημονική δράση,
του Σωτηρίου Σ. Δεσπότη

Καθηγητή

στον Τομέα

Βιβλικών Σπουδών και Πολιτιστικού Βίου της Μεσογείου
του Τμήματος Κοινωνικής Θεολογίας και Θρησκειολογίας
της Θεολογικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών
με γνωστικό αντικείμενο

Ερμηνεία Καινής Διαθήκης

Σ.Σ. ΔΕΣΠΟΤΗΣ
ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ
Τμήματος Κοινωνικής Θεολογίας και Θρησκειολογίας
ΘΕΟΛΟΓΙΚΗ ΣΧΟΛΗ
ΕΘΝΙΚΟ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

1. Βιογραφικά στοιχεία

Γεννήθηκα στην Αθήνα το 1968. Τελείωσα το Γυμνάσιο της Βαρβακείου Προτύπου Σχολής και το Εκκλησιαστικό Λύκειο Αθηνών. Εισήλθα δεύτερος στο Τμήμα Θεολογίας της Θεολογικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών το έτος 1986, από όπου έλαβα το πτυχίο του Ιούλιο του 1990. Παράλληλα σπούδασα Βυζαντινή και Ευρωπαϊκή Μουσική στο Ωδείο Σκαλκώτα, από όπου έλαβα το αντίστοιχο Δίπλωμα τον Ιούλιο του 1989 με βαθμό άριστα, διατελώντας μέλος και σολίστ της Ελληνικής Βυζαντινής Χορωδίας υπό την διεύθυνση του κ. Λ. Αγγελοπούλου (<https://m.youtube.com/watch?v=ZB16sb7EDCc&feature=share>). Είμαι έγγαμος πατέρας τεσσάρων παιδιών¹.

Το ακαδημαϊκό έτος 1990-1991 φοίτησα στο Τμήμα Μεταπτυχιακών Σπουδών τού Τομέα Βιβλικών Σπουδών του Τμήματος Κοινωνικής Θεολογίας τού Πανεπιστημίου Αθηνών. Τον Ιούνιο του 1991 συμμετείχα στο 12^ο ετήσιο θεολογικό Σεμινάριο του ορθοδόξου Κέντρου του Οικουμενικού Πατριαρχείου στο CHAMBESY, GENEVE. Ακολούθως το Σεπτέμβριο του 1991 συνέχισα τις μεταπτυχιακές μου σπουδές στη Γερμανία. Φοίτησα στη Θεολογική Σχολή του Πανεπιστημίου Gutenberg του Mainz, παρακολουθώντας Παραδόσεις και Σεμινάρια σχετικά με την Ερμηνεία και τη Θεολογία της Καινής Διαθήκης.

Το Μάρτιο του 1996 διορίστηκα **Καθηγητής του μαθήματος των Ορθοδόξων Θρησκευτικών στα Γερμανικά Σχολεία του Κρατιδίου της Έσσης**. Τον Απρίλιο του 1997 κατέθεσα στο τμήμα Κοινωνικής Θεολογίας τής Θεολογικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών την μεταπτυχιακή μου Εργασία με θέμα «Η Έννοια του όρου ‘Αρνίον’ στην Αποκάλυψη του Ιωάννη (Ιστορική και Ερμηνευτική Προσέγγισις)» και έλαβα το Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών με Ειδίκευση Βιβλικών Σπουδών με βαθμό Άριστα. Δύο χρόνια αργότερα, τον Ιούνιο του 1999 υπέβαλα τη διδακτορική μου διατριβή στο ίδιο τμήμα με θέμα «Η Επουράνιος Λατρεία στα Αποκ. 4-5» και αναγορεύτηκα Διδάκτωρ Θεολογίας.

Τον Ιανουάριο του 1999 διορίστηκα από το Μητροπολίτη Γερμανίας κ. Αυγουστίνο **Σύμβουλος Εκπαιδεύσεως και Εκπρόσωπος της Ιεράς Μητροπόλεως σε ό,τι αφορά το μάθημα των Ορθοδόξων Θρησκευτικών στο Υπουργείο Πολιτισμού του Κρατιδίου της Έσσης**, με την εξουσιοδότηση να συντάξω τα αναλυτικά Προγράμματα της διδασκαλίας τού ιδίου μαθήματος στις δύο βαθμίδες του γερμανικού Γυμνασίου, ενώ έγινα παράλληλα μέλος του Μητροπολιτικού Συμβουλίου Παιδείας. Τα Αναλυτικά Προγράμματα του μαθήματος αυτού για τη δεύτερη βαθμίδα του Γυμνασίου (Sekundarstufe II), εγκρίθηκαν από το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο τον Ιανουάριο του 2000. Παράλληλα συνέταξα σχολικά εγχειρίδια στην Γερμανική Γλώσσα («Biblische Geschichten, erzählt nach der Interpretation der Kirchenväter», «Orthodoxie als Lebensweg») για τις πρώτες και μεσαίες βαθμίδες της γερμανικής σχολικής εκπαίδευσης και χρησιμοποιούνται στην Κατήχηση γερμανών Νέων στην Ορθοδοξία.

Παράλληλα όλα αυτά τα χρόνια της παραμονής μου στην Γερμανία οργάνωσα και διηγήθυνα την **Χορωδία και Ορχήστρα Ελληνικής Μουσικής της Ενορίας Αγ. Γεωργίου Wiesbaden**, δίνοντας συναυλίες στο κρατιδίο της Έσσης. Διετέλεσα, επίσης, μέλος του Συμβουλίου των Εκκλησιών (ACK) της ιδίας Πόλης, δίνοντας διαλέξεις σχετικά με την Ορθοδοξία στην περιοχή του κρατιδίου της Έσσης. Το έτος 2000 επιμελήθηκα τις ιστοσελίδες της ιδίας Ενορίας στο Διαδίκτυο, παρουσιάζοντας στη γερμανική γλώσσα την ορθόδοξη μαρτυρία και ζωή της τοπικής Εκκλησίας (<http://www.heiliger-georgios-wiesbaden.de>). Η προσπάθεια αυτή εκτιμήθηκε από την αντίστοιχη ιστοσελίδα της Συνόδου των

¹Διακό ως Πρωτοφάλτης στην Ιερά Μητρόπολη Γλυφάδας
https://drive.google.com/file/d/11EMbMHfNXDToAXclxvLR_jVwpns1waqZ/view?usp=sharing

Ορθοδόξων Εκκλησιών της Γερμανίας ως η συνοπτικότερη και περιεκτικότερη μαρτυρία της Ορθοδοξίας στο γερμανόφωνο χώρο.

Το Μάιο 2001 εξελέγην **Λέκτορας του Τμήματος της Κοινωνικής Θεολογίας** της Θεολογικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών με γνωστικό αντικείμενο «Ερμηνεία της Καινής Διαθήκης». Τον Ιούνιο 2005 εκλέχτηκα ομοφώνως **Επίκουρος Καθηγητής του Πανεπιστημίου Αθηνών**. Τον Δεκέμβριο 2009 εκλέχτηκα ομοφώνως **Αναπληρωτής Καθηγητής** του Πανεπιστημίου Αθηνών με γνωστικό αντικείμενο: «Ερμηνεία Καινής Διαθήκης» (ΦΕΚ 170/4-3-2010 τ.Γ'). **Τακτικός Καθηγητής** εκλέχτηκα και διορίστηκα το 2015 (ΦΕΚ 656/07.07.2015, τ.Γ).

Ήδη το Πανεπιστήμιο Αθηνών μέσω του Προγράμματος **ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ Α', Β', Γ'** χρηματοδότησε επί πενταετία τα Υπομνήματα της Αποκαλύψεως καθώς και τη μονογραφία **Ο ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΠΑΥΛΟΣ ΣΤΟΝ ΑΡΕΙΟ ΠΑΓΟ**. Από το 2009-2019 ως Μέλος Μεταφραστικής Επιτροπής αποτελούμενης από Πανεπιστημιακούς Δασκάλους συνεκπόνησα για τις Εκδόσεις Ψυχογιός τη **ΝΕΑ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ ΤΗΣ ΚΑΙΝΗΣ ΔΙΑΘΗΚΗΣ** (και συγκεκριμένα την απόδοση στη νέα ελληνική των βιβλίων της ιωάννειας Γραμματείας, της Προς Ρωμαίους και προς Εβραίους, καθώς και την Εισαγωγή σε ολόκληρο το έργο). Υπομνήματα έχω συγγράψει στην *A' Τιμόθεον*, την *Αποκάλυψη του Ιωάννη* και το βιβλίο των *Πράξεων* (κεφ. 16-28). Το έτος 2016 (Απρίλιος-Μάιος) **έλαβα την υποτροφία της DAAD** για τη συγγραφή **Υπομνήματος στην Προς Ρωμαίους** με επίκεντρο τη συγκριτική μελέτη της Πατερικής και της σύγχρονης Γραμματείας.

Εκλέχτηκα **Πρόεδρος του Τμήματος και μέλος της Συγκλήτου του ΕΚΠΑ** από 17.11.2015 έως 31.08.2020, ήτοι για δύο θητείες. Επίσης χρημάτισα **Κοσμητεύων** από 17.11 έως 30.12.2015. Σε αυτή την πενταετία μετονομάστηκε το Τμήμα σε **Τμήμα Κοινωνικής Θεολογίας και Θρησκειολογίας**, λειτουργησαν **τέσσερα (4) Μεταπτυχιακά Προγράμματα (ΠΜΣ)** απευθυνόμενα σε Ενήλικες, καθιερώθηκε ο **Θεσμός του Μεταδιδάκτορα** (<http://www.soctheol.uoa.gr/proboli-newn/8yrida-metadidaktorikis-ereynas-tmimatos-koinwnikis-8eologias-ekpa.html>), πραγματοποιήθηκαν σε συνεργασία με τον Σύλλογο Μεταπτυχιακών Φοιτητών **Συνέδρια Διεπιστημονικά** στο Κέντρο των Αθηνών και καθιερώθηκε **ο Θεσμός του Καλοκαιρινού Πανεπιστημίου** (<http://www.soctheol.uoa.gr/12.html>). Διοργανώθηκαν σε συνεργασία με την Αντιπρόεδρο Κ. Κεφαλέα, Ημερίδες αφιερωματικές σε Λογοτέχνες και τη θρησκευτική διάσταση του έργου τους και σε συνεργασία με την Δρ. Α. Κονταλή, Ημερίδες για τη συμβολή της Εκκλησίας την περίοδο της *Tουρκοκρατίας 1453-1821*. Το Τμήμα δραστηριοποιήθηκε στο Νέο ευρωπαϊκό **Πρόγραμμα CIVIS** (προγραμματίζοντας Συνέδριο στις Βρυξέλλες το 2021 <http://www.soctheol.uoa.gr/proboli-newn/civis-8yrida-enhmerwshs-tmima-koinwnikis-8eologias-kai-8rhskeiologias.html>), εντάχθηκαν στο δυναμικό του **τέσσερα νέα μέλη ΕΔΙΠ**, και ανακηρύχθηκαν **Επίτιμοι Διδάκτορες** σημαίνοντα Πρόσωπα της Εκκλησίας και της Θεολογικής Επιστήμης (Αχρίδος Ιωάννης, Χρ. Γιανναράς, M. Wolter²). Ιδρύθηκαν πέντε **Εργαστήρια** (Ψηφιακής Έρευνας και Σπουδής Χειρογράφων, Κανονικού Δικαίου, Θρησκειολογίας, Ηθικής των Θρησκειών και Βιοηθικής, Εργαστήριο Παιδαγωγικής Έρευνας και Εφαρμογών, Εκπαιδευτικής Τεχνολογίας και Παραγωγής Εκπαιδευτικού Υλικού της Θρησκευτικής Αγωγής. <http://www.soctheol.uoa.gr/ergastiria.html>) και **Ανοικτές Εκδόσεις και Πολυμεσικές Παραγωγές** (<http://www.soctheol.uoa.gr/publishing.html>), ενώ πραγματοποιήθηκαν **κοινωνικές Παρεμβάσεις** (πρβλ. <http://old.uoa.gr/anakoinoseis-kai-ekdhloseis/anakoinoseis/proboli-anakoinwshs/episkech-allhleggyhs-sto-kentro-apo8erapeias-kai-apokatastashs-paidwn-pikpa-boylas-apo-to-tmima-koinwnikis-8eologias-ekpa.html>).

Ένεκα και της Πανδημίας του 2020, το Τμήμα λειτούργησε για το Εαρινό Εξάμηνο **πλήρως εξ αποστάσεως** τόσο για τα Προπτυχιακά όσο και τα Μεταπτυχιακά Μαθήματα. Αναλήφθηκαν επίσης πρωτοβουλίες σχετικά με την **Anakύκλωση των Ειδών** στη Θεολογική Σχολή, την καθιέρωση **Μαραθωνίου** στην Πανεπιστημιόπολη, όπως επίσης και την ανακαίνιση **Αιθουσών Πολυμεσικής Διδασκαλίας**, οι οποίες και επονομάστηκαν προς τιμήν των Καθηγητών Σ. Αγουρίδη και Π. Τρεμπέλα.

² Πρβλ. την Αφίερωση στο Τμήμα του Τόμου M. Wolter, *Der Brief an die Römer*. Teilband 2: Röm. 9-16. [EKK: Evangelisch – Katholischer Kommentar zum Neuen Testament]. Patmos Verlag 2019. και στη Σχολή A. Despotis, *Orthodox Interpretation of Paul and the Debate between Old and New Perspectives on Paul*), Tübingen: Mohr Siebeck 2017

Τον Απρίλιο 2020 αναλήφθηκε επιτυχώς πρωτοβουλία διεπιστημονικής συγκρότησης **Κέντρου Αριστείας Διαφύλαξης Ορθόδοξης Κληρονομιάς και Διαθρησκειακού Διαλόγου** με τη συμμετοχή δέκα και πλέον συναδέλφων από διαφορετικά Τμήματα του ΕΚΠΑ (<http://www.soctheol.uoa.gr/coe.html>). Συμμετέχω στη συντακτική επιτροπή του επιστημονικού Περιοδικού SingiLogos. Συνδιοργανωτής του 8ου Διεθνούς Συνεδρίου για την Προώθηση της Εκπαιδευτικής Καινοτομίας 8th International Conference for the Promotion of Educational Innovation 14-18.10.2022.

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΑ επίσης έχω αναλάβει επίσης στο Τμήμα που υπηρετώ, τις εξής αρμοδιότητες:

1. Το Σεπτέμβριο 2010 ορίστηκα *Υπεύθυνος* (α) *Σύμβουλος των Φοιτητών*, (β) *φοιτητών AMEA* και (γ) τα έτη 2010-2015 αρμόδιος για την «Πρακτική Άσκηση Φοιτητών-Τμήματος Κοινωνικής Θεολογίας του ΕΚΠΑ» του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση».
2. Συνέταξα το **Παράρτημα Διπλώματος (DIPLOMA SUPPLEMENT)** στα Ελληνικά και στα Αγγλικά, αντιστοιχίζοντας τα μαθήματα με τον αριθμό πιστωτικών μονάδων (ECTS) τόσο για τον προπτυχιακό όσο και τον μεταπτυχιακό κύκλο του Τμήματος, το οποίο εγκρίθηκε από τη ΓΣ. του Τμήματος και τέθηκε σε ισχύ.
3. Συνεπιμελήθηκα τον **Οδηγό Σπουδών του Τμήματος** που υπηρετώ για το ακαδημαϊκό έτος 2010-2011 και για τα έτη 2015-σήμερα και στην Αγγλική.
4. Είμαι μέλος *OMEA* για την **Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης του Τμήματος Κοινωνικής Θεολογίας**. Επίσης προϊσταμαι της **Εξωτερικής Αξιολόγησης του Τμήματος**, η οποία θα πραγματοποιηθεί το 2020.
5. Χρημάτισα μέλος της **Συντονιστικής Επιτροπής** του Τμήματος όπου υπηρετώ από το 2011-2015 και Διευθυντής αυτής το 2014-2015.
6. Το ακαδημαϊκό έτος 2013-4 χρημάτισα **Διευθυντής του Τομέα Κανονικού Δικαίου και Βυζαντινής Θεολογίας από τον 9ον αι. – Βιβλικών Σπουδών και πολιτιστικού βίου της Μεσογείου**.
7. Το 2012 συνέταξα με τη συνάδελφο Δ. Μιχάλαγα το Καταστατικό του **Συλλόγου Διδακτικού Προσωπικού της Θεολογικής Σχολής του ΕΚΠΑ** και εξελέγην Γραμματεύς στα πρώτα χρόνια λειτουργίας του.

Ο ενδιαφερόμενος μπορεί να αξιοποιήσει το Υλικό του παρόντος πονήματος ακούγοντας τις λεπτομερείς Παραδόσεις μου στα οκτώ ANOIKTA ΜΑΘΗΜΑΤΑ <https://opencourses.uoa.gr/modules/auth/opencourses.php?fc=108> και με το πλούσιο υλικό στην ηλεκτρονική τάξη των μαθημάτων μου <https://eclass.uoa.gr/modules/search/search.php>

ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΕΚΠΑ

1. Στον προπτυχιακό κύκλο διδάσκω τα εξής Μαθήματα:³

A. ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	ΩΡ.	ΕΞ.
1. 31YOO7 Εισαγωγή στην Καινή Διαθήκη	4	A
2. 31YO10 Η Ερμηνευτική Τέχνη της Βίβλου και ο Πολιτιστικός Βίος της Μεσογείου	4	ΣΤ
3. 31E112 Απόστολος των Εθνών Παύλος και Ευρωπαϊκός Πολιτισμός 2021> 31Π024 (Βίβλος, Αποκαλυπτισμός και Ποιμαντική)	4	Z
4. 31Υ006 Εισαγωγή στην Παλαιά Διαθήκη	4	A

B. ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	ΩΡ.	ΕΞ.

³ https://www.soctheol.uoa.gr/fileadmin/depts/soctheol.uoa.gr/www/uploads/PPS_2022-23_Tmimatos_Koinonikis_THeologias_kai_THriskeiologias_EKPA.pdf

4. 31ΠΟ23 Αποκάλυψη του Ιωάννη και Αποκαλυπτικά Κινήματα (2021> 31Π024 Βίβλος, Αποκαλυπτισμός και Ποιμαντική)

3 B

5. 31ΠΟ24 Ελληνισμός, Ιουδαϊσμός και Χριστιανισμός από του 1^{ον} αι. μέχρι σήμερα
3 ΣΤ

6. 31ΠΟ25	Καινή Διαθήκη και Θρησκευτική Περιήγηση – Στα βήματα του Απ. Παύλου	3	Γ
7. 311002	Βίβλος και Σχολική Τάξη	3	H
8. 311014	Καινή Διαθήκη, Ρητορική και Διαπολιτισμικότητα	3	B
9. 311002	Συγκριτική Ερμηνεία Π.Δ. από το Πρωτότυπο και τους Ο'	3	B
10. 31Υ108	Αρχαία Εβραϊκή Γλώσσα	3	B

2. Στον Μεταπτυχιακό κύκλο διδάσκω **8 Μαθήματα** (βλ. **Επίμετρο ΙΙ** <https://www.ma-theology.soctheol.uoa.gr/index.html>), όπως και Ενδεικτικά αναφέρω τη διδασκαλία των εξής μαθημάτων:

1. **Ιουδαϊσμός και Αρχέγονος Χριστιανισμός: Προφητεία, Μεσσιανισμός και Αποκαλυπτισμός**
2. **Βίβλος, Ιουδαιοχριστιανισμός και Κοράνιο: Συγκριτική θεώρηση**
3. **Στα «Βήματα του Παύλου» (Πνευματική Βιωματική «Περιπλάνηση» και Θρησκευτικός Τουρισμός)**
4. **Βίβλος, Κήρυγμα και Ποιμαντική Θεολογία**

ΕΠΙΜΕΤΡΟ Ι: ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΣΤΑ ΠΜΣ «ΠΗΓΕΣ, ΛΑΤΡΕΙΑ ΚΑΙ ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΟΣ ΒΙΟΣ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΣΜΟΥ»

ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ 1: ΒΙΒΛΟΣ ΚΑΙ ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΟΣ ΒΙΟΣ ΤΗΣ ΜΕΣΟΓΕΙΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΑ Α ΕΞΑΜΗΝΟΥ <https://www.ma-theology.soctheol.uoa.gr/>

A' ΕΞΑΜΗΝΟ

ΜΑΘΗΜΑ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ/ΟΥΣΑ	ECTS
Μεθοδολογία Επιστημονικής έρευνας και συγγραφής (θεωρία και πρακτική) Περιεχόμενο: Εισαγωγή στη Διαχρονική και Συγχρονική Μέθοδο Ερμηνείας των Βιβλικών Περικοπών	Σ. Δεσπότης	10
Η Ιστορία και η Τέχνη της Ερμηνείας των Ευαγγελίων (με υποχρεωτική εργασία) (Exegeticum 1) Περιεχόμενο: Εφαρμογή των Μεθόδων στην Ερμηνεία συγκεκριμένων ευαγγελικών Αφηγήσεων. Πρόσληψη της Βίβλου στη Λογοτεχνία και την Τέχνη	Σ. Δεσπότης	10

ΕΠΙΛΕΓΟΜΕΝΑ

Ιουδαϊσμός και Αρχέγονος Χριστιανισμός: Προφητεία,	Σ. Δεσπότης	10
---	--------------------	----

Μεσσιανισμός και Αποκαλυπτισμός		
Περιεχόμενο: Κατανόηση του φαινομένου της Προφητείας στην Παλαιά Διαθήκη, του πλουραλισμού των μεσσιανικών προσδοκιών τον 1 ^ο αι. και ιδιαιτέρως του φαινομένου του Αποκαλυπτισμού με ανάλυση επιλεγμένων περικοπών Προφητών και της Αποκάλυψης του Ιωάννη		
Στα «Βήματα του Παύλου» (Πνευματική Βιωματική «Περιπλάνηση» και Θρησκευτικός Τουρισμός)	Σ. Δεσπότης	10

Περιεχόμενο: Επί τη βάσει των πρωτοπαύλειων Επιστολών και των Πράξεων των Αποστόλων «ακολουθούμε» την ιεραποστολική Πορεία του Παύλου στην Ελλάδα επισκεπτόμενοι αντίστοιχους αρχαιολογικούς τόπους.

ΜΑΘΗΜΑΤΑ-ΑΝΑΘΕΣΕΙΣ Β ΕΞΑΜΗΝΟΥ (ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ 2019-2020)

Β' Εξάμηνο		
Μαθήματα Υποχρεωτικά	Διδ. Ωρες/Εξαμ.	ECTS
Απόστολος Παύλος: Ιεραποστολή των Εθνών, Επιστολογραφία και Θεολογία	26	10
Διδάσκων: Καθηγητής Σωτήριος Δεσπότης		
Βίβλος, Κήρυγμα και Ποιμαντική Θεολογία	26	10
Διδάσκων: Καθηγητής Σωτήριος Δεσπότης		
Μάθημα Επιλογής		
Βίβλος, Ιουδαιοχριστιανισμός και Κοράνιο: Συγκριτική θεώρηση	26	10
Διδάσκων: Καθηγητής Σωτήριος Δεσπότης		

Γ ΕΞΑΜΗΝΟΥ (ΕΑΡΙΝΟ 2019-2020)*

ΜΑΘΗΜΑ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ/ΟΥΣΑ	ECTS
1. Ιωάννεια Ποίηση και Θεολογία: Πατερική Ερμηνευτική και σύγχρονες εξηγητικές μέθοδοι (4 ^η Υποχρεωτική Εργασία είτε στο Νο 1 είτε στο Νο2) Βασικές Αρχές της Ερμηνείας της Αγίας Γραφής από τους Πατέρες και σύγκριση με τις σύγχρονες μεθόδους ερμηνείας. Εφαρμογές στα κείμενα της ιωάννειας γραμματείας.	Σ. Δεσπότης	10
ΕΠΙΛΕΓΟΜΕΝΑ		
4. Βίβλος, Τέχνη – Λογοτεχνία και Παιδαγωγικές Εφαρμογές Η πρόσληψη της Βίβλου στην Τέχνη και η παιδαγωγική	Σ. Δεσπότης	10

αξιοποίησή της		
5. Βίβλος και Ηθικά Διλήμματα Η απάντηση της Βίβλου στα σύγχρονα κρίσιμα ερωτήματα που αφορούν στην ανθρώπινη ζωή και τον θάνατο.	Σ. Δεσπότης – Β. Φανάρας	10
ΣΥΝΟΛΟ		30

**Π. ΠΜΣ «ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΘΕΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ»
ΜΑΘΗΜΑΤΑ-ΑΝΑΘΕΣΕΙΣ Α ΕΞΑΜΗΝΟΥ (ΕΑΡΙΝΟ 2019-2020)**

**ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ 1: «ΑΞΙΟΛΟΓΙΚΗ ΑΝΘΡΩΠΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΝΕΥΡΟΗΘΙΚΗ»
Α' ΕΞΑΜΗΝΟ**

ΜΑΘΗΜΑΤΑ	ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ	ECTS
Φυσιολογία των Ψυχοσωματικών Λειτουργιών στη Βίβλο Ο άνθρωπος ως ψυχοσωματική οντότητα στην ελληνική και την ιουδαϊκή παράδοση. Αναψηλάφηση των όρων - εννοιών «ζωή», «πτώση», «αμαρτία», «θεραπεία», «σωτηρία». «Παραδείγματα» τραυμάτων και αποκατάστασης της φυσιολογίας των ψυχοσωματικών λειτουργιών στο πλαίσιο της θεολογίας, χριστολογίας και ανθρωπολογίας της Παλαιάς και της Καινής Διαθήκης.	Σ. Δεσπότης	10

III. Σε συνεργασία με την Δρ. Αριάδνη Σαραντούλακου διδάσκουμε το εξής:

Μάθημα: Από τον γάμο στον ηρωικό θάνατο. Πορτραίτα αγίων γυναικών.

ΠΜΣ : Πηγές Λατρεία και Διαπολιτισμικός βίος του χριστιανισμού

Ειδίκευση Λειτουργική-Αγιολογία

Θεματική ενότητα β: Αγιολογία

IV. Theology School, Church of Cyprus master's in applications of Psychology and Counseling in the Community **ΕΨΚ 511 Βασικές Αρχές Ορθόδοξης Θεολογίας** (σε συνεργασία με άλλους Καθηγητές)

V. Στο Διδρυματικό **Δ.Π.Μ.Σ. [ΧΕ4] "Ελλάδα: Εκκλησιαστική Ιστορία & Πολιτισμός"** (<https://hcchc.past.auth.gr/>), διδάσκω το: Στα Βήματα του Αποστόλου Παύλου στην Ελλάδα (αντί της Ιστορίας του Μοναχισμού).

VI. Στο ΠΜΣ Θρησκευτική Εκπαίδευση και Αγωγή διδάσκω ΒΙΒΛΟΣ ΚΑΙ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ

VII. Διδρυματικό /Διατμηματικό ΠΜΣ ΑΣΚΤ – ΕΚΠΑ: Ιερή Τέχνη / Εργαστηριακή Πράξη και Θεψωρία» (υπό έναρξη) θα διδάσκω ΒΙΒΛΟΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΗ.

VIII.. Επίσης συμμετέχω στα Εκπαιδευτικά Προγράμματα LearnInn του ΕΚΠΑ με θέματα:

1. Παιδαγωγική και Διδακτική Μεθοδολογία της Θρησκευτικής Εκπαίδευσης: Διδάσκοντας Θεολογία και Θρησκειολογία στην Α/θμια και Β/θμια Εκπαίδευση https://learninn.elke.uoa.gr/e_learning/paidagogiki_didaktiki_methodologia_tis_thriskeytikis_ekpa_ideysis/

2. Θρησκευτική Αγωγή: Σύγχρονες Προσεγγίσεις Διδασκαλίας και Μάθησης <https://elearningekpa.gr/courses/thriskeutiki-agogi-sugxrones-proseggiseis-didaskalias-kai-mathisis>

**Διδάσκω την Διδακτική Ενότητα 6: Παιδαγωγική και διδακτική προσέγγιση θεολογικών κειμένων
Βασικά Θέματα:**

- Ερμηνευτικές προσεγγίσεις των βιβλικών κειμένων και η χρήση τους στη διδασκαλία
- Προϋποθέσεις Παιδαγωγικής και διδακτικής προσέγγισης των θεολογικών κειμένων
- Βίβλος και παιδαγωγικές εφαρμογές

Με το Τμήμα Οικονομικών Επιστημών του ΕΚΠΑ και τα Εργαστήρια «Τραπεζικής» και «Εκπαίδευσης και Εφαρμογών Λογιστικής» σχεδιάζουμε το: ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΩΝ ΦΟΡΕΩΝ «Executive Program in Administration of Faith-Based Institutions»

**Β. ΔΙΔΑΚΤΙΚΟ ΚΑΙ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΕΡΓΟ ΣΤΟ
ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΑΝΟΙΚΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ:
ΟΡΘ 50 και Ι 51**

Τον Μάιο 2004 επιλέχτηκα από την Κοσμητεία του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου (ΕΑΠ) μέλος Συνεργαζόμενου Εκπαιδευτικού Προσωπικού (ΣΕΠ), και επιπλέον ορίστηκα Συντονιστής της Θεματικής Ενότητας «Η Ορθοδοξία στον 20^ο Αιώνα» (ΟΡΘ 51) του Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών «Σπουδές στην Ορθόδοξη Θεολογία». Ως Συντονιστής της ΟΡΘ51 εργάστηκα μέχρι το 2015, ενώ το 2008-2010 συντόνισα και την ΟΡΘ61. Από το 2020 έως σήμερα διδάσκω και συντονίζω την ενότητα ΟΡΘ50: Η Ιστορική Πορεία της Ορθόδοξης Εκκλησίας και Θεολογίας στο ευρύτερο Θρησκευτικό και Πολιτισμικό Περιβάλλον (Αρχαιότητα - 18^{ος} αι.)

- Είμαι συγγραφέας των εξής εκτεταμένων Ενοτήτων για την εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση Ενηλίκων:
  - (1) Χριστιανισμός Ανατολής και Χριστιανισμός της Δύσης: Από το Σχίσμα στην Ενότητα. Προοπτικές Συνάντησης Ανατολής και Δύσης. Τόμος Γ' (Σ. Δεσπότης επιμ.) Πάτρα: Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο 2009 69-120.
  - (2) Ελληνική Φιλοσοφική Ήθική και Ήθική του Πρωτοχριστιανισμού, Διαχρονικές Συνιστώσες της Θεολογίας στην Ορθοδοξία. [ΟΡΘ 60] Τόμος Γ' Πάτρα: Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο 2009 155-275.
  - (3) Το β' άρθρο αναθεωρήθηκε πλήρως, μεταφράστηκε στα αγγλικά και εκδόθηκε με τίτλο: Philosophical Ethics and Christian Ethics, στον τόμο: A. Antonopoulos and S. Despotis, Long Standing Principles of Eastern Orthodox Christian Theology, engl. trans. by A. Antonopoulos (Patrai, GR.: Hellenic Open University Publications, 2015, 157-230⁴
- Είμαι επιμελητής της έκδοσης του καινούργιου διδακτικού Εγχειριδίου του ΕΑΠ
  - (1) Η Ορθοδοξία στον 21^ο αι. με τίτλο: Προοπτικές Συνάντησης Ανατολής και Δύσης. και κριτικός Αναγνώστης στους Τόμους:
  - (2) Η Ορθοδοξία ως Κληρονομιά. Θεολογία και Φιλοσοφία στην Εποχή των Πατέρων, Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο 2009.
  - (3) Πίστη και Βίωμα της Ορθοδοξίας. Διαχρονικές Συνιστώσες της Χριστιανικής Θεολογίας στην Ορθοδοξία Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο 2009.
  - (4) Ορθοδοξία και Μετανεωτερικότητα. Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο 2009.
  - (5) Επίσης συνεπιμελήθηκα το νέο εγχειρίδιο για τη διεθνοποίηση του Προγράμματος ΟΡΘ 50: A. Antonopoulos and S. Despotis, Long Standing Principles of Eastern Orthodox Christian Theology, engl. trans. by A. Antonopoulos (Patrai, GR.: Hellenic Open University Publications, 2020.
- Διατελώ επί δεκαετία μέλος της Επιστημονικής – Συντακτικής Επιτροπής της Επετηρίδας Επιστημονική Επιθεώρηση των Μεταπτυχιακού Προγράμματος «Σπουδές στην Ορθόδοξη

⁴ https://www.academia.edu/33723982/PHILOSOPHICAL_ETHICS_AND_CHRISTIAN_ETHICS

- Θεολογία»,** όπου έχω συνεπιμεληθεί εννέα (9) τόμους⁵ (<https://www.eap.gr/education/postgraduate/annual/orthodox-christian-theology/>)⁶
- Συνδιοργάνωσα το Α' ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΣΤΗΝ ΟΡΘΟΔΟΞΗ ΘΕΟΛΟΓΙΑ στην Πάτρα το Μάιο 2014: <http://eap-orthodoxi-theologia.blogspot.com/2014/>
  - Το 2016 συνέταξα **τέταρτο Τόμο – Διδακτικό Εγχειρίδιο για την ΟΡΘΟΔΟΞΗ ΘΕΟΛΟΓΙΑ** στην Πάτρα το Μάιο 2016. Διδακτικό Εγχειρίδιο για την ΟΡΘΟΔΟΞΗ ΘΕΟΛΟΓΙΑ στην Πάτρα το Μάιο 2016. <https://www.dropbox.com/s/we1g1h3te4j9cn/NEO%20SYLLOGIKOS%20TOMOS%20EAP%20META%20THN%20AGIA%20SYNODO.docx?dl=0>
  - Παράλληλα ορίστηκα επιβλέπων Καθηγητής σε **60 μεταπτυχιακές Διπλωματικές εργασίες** του ΕΑΠ, οι οποίες έχουν αναρτηθεί στο <https://apothesis.eap.gr/handle/repo/10690>.
  - Έχω συγκροτήσει πλήρως ενημερωμένη **ιστοσελίδα** <https://eclass.uoa.gr/courses/SOCTHEOL104/> με ποικιλία Εγγράφων και Συνδέσμων επικουρικών για τους Φοιτητές εξ αποστάσεως.
  - Το ΕΑΠ και άλλα πανεπιστημιακά Ιδρύματα (ΕΚΠΑ, Αιγαίου, Ανωτάτη Εκκλησιαστική Ακαδημία Αθήνας) με επέλεξαν **ως Εισηγητή σε Τριμελείς Επιτροπές** που συνέταξαν Εισηγητικές Εκθέσεις για τους Διδάσκοντες στις ΟΡΘΟΔΟΞΕΣ Καθηγητές Αγόρα, Π. Καραμούζη, Αθ. Παπαθανασίου κά.
  - Συμμετέχω ενεργά στη **διεθνοποίηση του Προγράμματος και τη μετάφραση των εγχειριδίων της ΟΡΘΟΔΟΞΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΚΑΙ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ ΣΤΟ ΕΥΡΥΤΕΡΟ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ (ΥΣΤΕΡΗ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΑ- 18ΟΣ ΑΙΩΝΑΣ)** <https://eclass.uoa.gr/courses/SOCTHEOL344/>

Γ. ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΕΣ

<http://www.soctheol.uoa.gr/12.html>

Είμαι μέλος της Διεθνούς Ένωσης Καινοδιαθηκολόγων SNTS (**Studiorum Novi Testamenti Societas**). Εκλέχτηκα τον Ιούλιο του 2008, κατόπιν Εισηγήσεως των Καθηγητών Χρυσ. Καραγκούνη και M. Wolter και Κρίσεως τού επιστημονικού έργου μου. Σε συνεργασία με τον συνάδελφο Χρ. Καρακόλη και τον Αθ. Αντωνόπουλο διοργανώσαμε επιτυχώς το Συνέδριο της Εταιρείας στην Αθήνα το 2018 με τη συμμετοχή 250 μελών <http://www.theol.uoa.gr/proboli-ekdhlosewn/apo-to-73o-synedrio-ths-etaireias-studiorum-novi-testamenti-societas-sthn-a8ina.html>.

Επίσης χρημάτισα μέλος της **Ευρωπαϊκής Ένωσης Βιβλικών Σπουδών EABS** (European Association of Biblical Studies) στο συνέδριο της οποίας στη Θεσσαλονίκη 08.08-11.08.2011 συμμετείχα με εισήγηση: The Intimacy of Paul to the Thessalonians in 1Thess. 2: 7b-12.

⁵ Οι δύο τελευταίοι Τόμοι επιγράφονται: **Διάλογος: Σπουδές στη Θεολογία. Επιστημονική Επιθεώρηση του ΜΠΣ «Ορθόδοξη Θεολογία και Θρησκευτικός Πλουραλισμός»**

⁶ <https://www.eap.gr/el/programmata-spoudwn/77-spoudes-stin-orthodoksi-theologia-ma/758-%CF%83%CF%80%CE%BF%CF%85%CE%B4%CE%AD%CF%82-%CF%83%CF%84%CE%B7%CE%BD-%CE%BF%CE%81%CE%B8%CF%8C%CE%B4%CE%BF%CE%BE%CE%B7-%CE%B8%CE%B5%CE%BF%CE%BB%CE%BF%CE%B3%CE%AF%CE%B1-ma-%CE%AD%CF%84%CE%BF%CF%82-%CE%B5%CE%B9%CF%83%CE%B1%CE%B3%CF%89%CE%B3%CE%AE%CF%82-%CE%AD%CF%89%CF%82-%CF%84%CE%BF-2017-18>

⁷ https://www.academia.edu/33723982/PHILOSOPHICAL_ETHICS_AND_CHRISTIAN_ETHICS

Επίσης είμαι μέλος της Ελληνικής Ένωσης Βιβλικών Θεολόγων με συμμετοχή στα Διεθνή Συνέδριο, τα οποία έχει διοργανώσει από το 2001 έως σήμερα στη Λευκάδα και τις Σέρρες.

Το έτος 2016 (Απρίλιος-Μάιος) έλαβα υποτροφία από τη DAAD για τη συλλογή Βιβλιογραφίας και την καταγραφή των αξόνων συγγραφής στη Βόννη Υπομνήματος στην Προς Ρωμαίους με επικέντρωση στη συγκριτική μελέτη της Πατερικής και της σύγχρονης Γραμματείας.

Το 2005 ορίστηκα υπεύθυνος από το Τμήμα Κοινωνικής Θεολογίας για το ευρωπαϊκό πρόγραμμα ΕΡΑΣΜΟΣ. Στο πλαίσιο αυτού του Προγράμματος ανανεώθηκε η συνεργασία με τα Πανεπιστήμια (α) Βόννης και (β) Μονάχου. Επιπλέον τον Μάρτιο 2007 σύναψα συμφωνία του Τμήματος Κοινωνικής Θεολογίας με το κορυφαίο στον χώρο της Κ.Δ. Πανεπιστήμιο της (γ) Τυβίγγης, όπως επίσης με τις Θεολογικές Σχολές (δ) του Λουβέν, (ε) της Χαϊδελβέργης και (στ) της Lucian Blaga" din Sibiu στη Ρουμανία (Βλ. Κατάλογο: <http://www.interel.uoa.gr/erasmus/bil-agr.html>).

Τον Αύγουστο του 2019 με τη συνεργεία του συναδέλφου Ν. Λόη επισκέφθηκα με σκοπό τη σύναψη συμφωνιών τη Θεολογική Σχολή Βελιγραδίου: <https://www.patrasevents.gr/article/368323-o-nektarios-lois-ke-o-sotirios-despotis-episkefthikan-ti-theologiki-sxoli-veligradiou>

Συμμετέχω στο "Petit Plan: New Horizons" [Rosa Luxemburg Stiftung](#)⁸

Select films, dealing with themes such as racism, immigration, human rights and the impact of fascism
<https://rosalux.gr/en/event/petit-plan-new-horizons> [https://petitplan.org/petit-plan-xtizontas-gefyresioannina/],

Από το 2019 είμαι υπεύθυνος για το νέο ευρωπαϊκό Πρόγραμμα CIVIS, προγραμματίζοντας Συνέδριο στις Βρυξέλλες το ακαδημαϊκό έτος 2020-2021 (<http://www.interel.uoa.gr/erasmus/civis.html>) με θέμα *Religions in the European Union* σε συνεργασία με το Université libre de Bruxelles και τη συνδρομή της Ιεράς Μητροπόλεως Βελγίου Έξαρχίας Κάτω Χωρῶν καὶ Λουξεμβούργου.

Ηδη αρκετοί προπτυχιακοί και μεταπτυχιακοί φοιτητές του Τμήματός μας έχουν αξιοποήσει τη δυνατότητα να σπουδάσουν στα προαναφερθέντα Πανεπιστήμια. Στο πλαίσιο του συγκεκριμένου Προγράμματος προωθήθηκε και η ανταλλαγή διδακτικού προσωπικού. Έτσι το Μάιο του 2008 φιλοξενήθηκε στην Ελλάδα ο επιμελητής των δέκα πρώτων τόμων του έγκριτου θεολογικού Λεξικού *Theologische Realencyklopädie (TRE)* και εκδότης του περιοδικού *Zeitschrift für die Neutestamentliche Wissenschaft und die Kunde der älteren Kirche (ZNW)* M. Wolter, ο οποίος έκανε και Εισήγηση με θέμα *H Αμαρτία στην Κ.Δ.*. Τον Μάιο 2012 φιλοξενήθηκε ο Assist. Professor Erik Waaler of N.L.A. University College, Bergen, Norway ο οποίος έκανε δύο Εισηγήσεις με τα εξής θέματα: A. *Jesus origin from Nazareth: A fulfillment of the prophets? B. What impact does Paul's reuse of Shema in 1 Corinthians 8:6 make on the identity-formation among the Corinthian Christians?*

Εγώ στο πλαίσιο του ίδιου προγράμματος ανελλιπώς από το 2006 – σήμερα μεταβαίνω ετησίως και πραγματοποιώ Διαλέξεις και Σεμινάρια στα συνεργαζόμενα ευρωπαϊκά Πανεπιστήμια:

1. Προσκεκλημένος του M. Wolter έδωσα τον Απρίλιο του 2006 δύο διαλέξεις στο Πανεπιστήμιο της Βόννης της Γερμανίας με θέμα *Das Evangelium als Hörgeschehen*. Στις 06.07.2011 έκανα εισήγηση στο Πανεπιστήμιο της Βόννης με θέμα *Am Anfang war die Hochzeit: Jesus erstes Zeichen im Johannesevangelium*. 01.07.2014 - 19.07.2014 προσκεκλημένος του Παν. Βόννης συμμετείχα με την εισήγηση Παλαιά Διαθήκη και Ορθόδοξη λατρεία στο Blockseminar το οποίο διοργανώνει το Πανεπιστήμιο στο Jugendzentrum Marienberg. 01.07.2017- 19.07.2017 προσκεκλημένος του Παν. Βόννης Gal 3:6-9.23-29: Orthodox Readings of the Relevant Pauline Texts with Regard to the Debate between the Old and the New Perspectives. Participation, Justification and Conversion.
2. Τον Ιούνιο 2008 προσκεκλημένος του Πανεπιστημίου του Μονάχου διοργάνωσα Σεμινάριο (Blockseminar) με θέμα *Die Szenen der himmlischen göttlichen Liturgie in der Johannesoffenbarung* ενώ δόθηκε και μία διάλεξη με θέμα *Die Theologie der Apostelgeschichte*. Τον Ιούλιο του 2010 (05.08-07.08.2010) έκανα εισήγηση στο Πανεπιστήμιο του Μονάχου με θέμα *Die Assoziationen der Hochzeit in Kana (Joh. 2, 1-12)* και Σεμινάριο με θέμα *Rhetorische Analyse*

⁸ Η νέα κινηματογραφική δράση του Petit Plan, με τίτλο «Europa», οργανώνεται σε συνεργασία με την Αντιπροσωπεία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην Ελλάδα και έχει ως σκοπό την προβολή ταινιών με θεματικές που προωθούν τις Ευρωπαϊκές αξίες όπως ισότητα, αλληλεγγύη, περιβαλλοντική ευαισθησία κ.ά. ενώ παράλληλα θίγουν καταστάσεις που αφορούν τους σημερινούς εφήβους όπως το σχολικό περιβάλλον, η εκπαίδευση, ο σχολικός εκφοβισμός, η πίεση των συνομηλίκων, κ.ά.

der Areopagsrede. Την τελευταία εβδομάδα του ίδιου μήνα (27-31 Ιουλίου) συμμετείχα στο **65^ο Παγκόσμιο Συνέδριο του SNTS στο Βερολίνο**. Το διάστημα **04.07-11.07.2012** στο Μόναχο έκανα τρεις Εισηγήσεις με τα εξής θέματα: α. „Kommt und seht!“ Ἐρχεσθε καὶ ὄψεσθε (Joh 1,35-39): Die ersten Worte Jesu im Johannesevangelium und die Formierung seines Jünger-Kreises β. Die Einheit Joh 2-4 und das Motiv der hochzeitlichen Erfahrung des Paschafestes γ. Die Auslegung der Prophetie in der Offenbarung. Ein Paradigma aus der himmlischen Liturgie (Καρ. 4-5). Τον Ιούλιο του 2019 φιλοξενήθηκα στο Πανεπιστήμιο του Μονάχου για Διαλέξεις αναφορικά με τις Παραβολές και τις Αναστάσιμες Αφηγήσεις του Κατά Λουκάν Ευαγγελίου.

3. Τον Φεβρουάριο του 2020 και τον Οκτώβριο του 2021 φιλοξενήθηκα στη Θεολογική Σχολή της Εκκλησίας της Κύπρου όπου έδωσα διαλέξεις αναφορικά με την Τέχνη της Ερμηνευτικής. <https://www.theo.ac.cy/%cf%80%ce%bf%ce%bb%ce%b9%cf%84%ce%b9%cf%83%cf%84%ce%b9%ce%ba%ce%a-c-%ce%bc%ce%b5%cf%83%ce%b7%ce%bc%ce%ad%cf%81%ce%b9%ce%b1-%ce%b1%cf%80%cf%8c%ce%b2%cf%81%ce%b1%ce%b4%ce%b1/>

Δ. ΔΙΟΡΓΑΝΩΣΗ ΠΑΓΚΟΣΜΙΩΝ ΣΥΝΕΔΡΙΩΝ

- Χρημάτισα συνδιοργανωτής του **Πρώτου Παγκόσμιου Βιβλικού Συνεδρίου στην Ελλάδα**, το οποίο πραγματοποιήθηκε επιτυχώς 21-24 Σεπτεμβρίου 2007 στην Κόρινθο με θέμα «Απ. Παύλος και Κόρινθος». Συνεπιμελήθηκα την έκδοση των *Πρακτικών* από τις εκδόσεις Ψυχογιός (2009 <http://www.psichogios.gr/site/Books/> show?cid=22943) και ειδικότερα τις Εισηγήσεις των Ελλήνων Βιβλικών και Πατρολόγων.
- Συνδιοργάνωσα σε συνεργασία με τον συνάδελφο Χρ. Καρακόλη και τον Αθ. Αντωνόπουλο το **Συνέδριο της διεθνούς ένωσης Καινοδιαθηκολόγων SNTS (Studiorum Novi Testamenti Societas) στην Αθήνα τον Αύγουστο 2018** με τη συμμετοχή 500 μελών <http://www.theol.uoa.gr/proboli-ekdhlosewn/apo-to-73o-synedrio-ths-etaireias-studiorum-novi-testamenti-societas-sthn-a8ina.html>
- Τον Μάιο του 2013 διοργάνωσα από κοινού με το **Πανεπιστήμιο του Μονάχου** Σεμινάριο στην Πάτμο με θέμα την *Αποκάλυψη* (www.orththeol.uni-muenchen.de/.../blockexpatmos-ank.pdf) και σε δύο έτη το Σεμινάριο Στα Βήματα του Αποστόλου Παύλου στην Αθήνα και την Κόρινθο.
- Το Σεπτέμβριο του 2013 το σε συνεργασία με τον Prof. Dr. J. van der Watt διοργάνωσα στην Ιερά Νήσο της Πάτμου το Α' Διεθνές *Colloquium Ioanneum*. Στο συγκεκριμένο Συνέδριο εκφώνησα την Εισαγωγική Ομιλία. Το Νοέμβρη 2013 συμμετείχα κατόπιν πρόσκλησης στο *8. Moral Meeting (Doxologische Ethik)* στο Mainz της Γερμανίας.
- 16-18.05.2013 συμμετείχα στα γυρίσματα του ρώσικου κρατικού πολιτιστικού καναλιού Κυλτύρα (Κουλτούρα) αναφορικά με τα *Βήματα του αποστόλου Παύλου στην Αθήνα* (<https://www.youtube.com/watch?v=vULkKawlyBw> 13'47).
- Τον Ιούλιο του 2013 και τον 2014 διοργάνωσα υποδοχή στη Θεολογική Σχολή του ΕΚΠΑ και συνάντηση γνωριμίας με τους Καθηγητές και φοιτητές από το **Ανατολικό Ποντιφικό Ινστιτούτο της Ρώμης**, οι οποίοι συμμετέχουν στο Πρόγραμμα διδασκαλίας της Νέας Ελληνικής Γλώσσας που συνδιοργανώνεται με ην Αποστολική Διακονία της Εκκλησίας της Ελλάδος.
- Στις 26 Ιουνίου 2014 υπό την αιγίδα της Κοσμητείας της Θεολογικής Σχολής του ΕΚΠΑ διοργάνωσα **Ημερίδα αφιερωμένη στον Αρχιεπίσκοπο Αλβανίας κκ. Αναστάσιο** με θέμα: *H εξακτίνωση του χριστιανικού κηρύγματος στη μαύρη Ήπειρο: Από τον Αιθίοπα αξιωματούχο στον 21^ο αι.*
- Στις 20 Απριλίου 2013 σε συνεργασία με την Αρχιεπισκοπή Αθηνών διοργάνωσα Ημερίδα στο Δουρούτειο Πνευματικό Κέντρο με θέμα: « Ὁ Θεός πάσχει». Εκεί εισηγήθηκα το θέμα: *O εκκεντημένος Μεσσίας της Παλαιάς και της Καινής Διαθήκης.* (Βλ. Έκδοση Πρακτικών).
- Συνδιοργάνωσα τη Διεθνή Ημερίδα «*The Song of Song in the Jewish and Christian Literature*». **Symposium in Greece, στην Αθήνα 19. 10. 2016** (Βλ. Έκδοση Πρακτικών).
- Συνδιοργάνωσα το Ο Απόστολος Παύλος. 1950 έτη από το Μαρτύριο του. Πρακτικά Συννεδρίου Ιεράς Μητροπόλεως Ηλείας και Τμήματος Κοινωνικής Θεολογίας ΕΚΠΑ (Πύργος και Αμαλιάδα, Φεβρουάριος 2017). Πύργος 2018 (Πύργος και Αμαλιάδα, Φεβρουάριος 2017). (Βλ. Έκδοση Πρακτικών).
- Διοργάνωσα τον Οκτώβριο του 2017 **Διεθνές Συνέδριο του Τμήματος Κοινωνικής Θεολογίας του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών υπό την αιγίδα της Ένωσης Μορφωτικών Ινστιτούτων της E.E. (EUNIC)** σε συνεργασία με το Ινστιτούτο Θερβάντες, το

Ινστιτούτο Γκαίτε και τις Πρεσβείες του Ισραήλ, της Πολωνίας και της Ρουμανίας στην Αθήνα. Η δράση εντάχθηκε στους επίσημους εορτασμούς για τα 180 έτη από την ίδρυση του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών. **Θέμα:** «Ολοκαύτωμα: Διαχρονικές και Διεπιστημονικές Προσεγγίσεις».

- Συνδιοργάνωσα το «Θρησκευτικές κοινότητες: Νομοκανονικές προσεγγίσεις ιστορικών και επίκαιων ζητημάτων», την Πέμπτη 15 και την Παρασκευή 16 Φεβρουαρίου 2018, στο πλαίσιο του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών «Θεολογία και Κοινωνία» του Τμήματος Κοινωνικής Θεολογίας της Θεολογικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών.,
- Συνδιοργάνωσα το «**Θρησκείες και Διαπολιτισμικότητα στη Μεσόγειο**» - Θερινό Πανεπιστήμιο του Τμήματος Κοινωνικής Θεολογίας τον Ιούλιο του 2018 <http://www.soctheol.uoa.gr/proboli-newn/8rhskeies-kai-diapolitismikothta-sth-mesogeio-8erino-panepistimio-toy-tmimatos-koinwnikis-8eologias-e-k-p-a.html>
- Συνδιοργάνωσα από 13 έως 16 Φεβρουαρίου 2019 το διεπιστημονικό Συνέδριο "Θρησκείες και Ανθρώπινα Δικαιώματα" του Τμήματος Κοινωνικής Θεολογίας και Θρησκειολογίας του Ε.Κ.Π.Α. <http://www.soctheol.uoa.gr/proboli-ekdilwshs/apo-to-diepisthmoniko-synedrio-8rhskeies-kai-an8ropina-dikaiomata-toy-tmimatos-koinwnikis-8eologias-kai-8rhskeiologias-toy-e-k-p-a.html>
- Στο πλαίσιο του νέου ευρωπαϊκού Προγράμματος CIVIS προγραμματίζεται Συνέδριο στις Βρυξέλλες τέλη Σεπτέμβρη με θέμα **Religions in the European Union** σε συνεργασία Université libre de Bruxelles και τη συμμετοχή της Ιεράς Μητροπόλεως Βελγίου Έξαρχίας Κάτω Χωρῶν και Λουξεμβούργου.
- Είμαι **Μέλος της Τιμητικής Επιτροπής Διοργάνωσης** του [ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ - "Η ΟΡΘΟΔΟΞΗ ΘΕΟΛΟΓΙΑ ΣΤΟΝ 21ο ΑΙΩΝΑ. ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ"](https://ic2020.theol.uoa.gr/) <https://ic2020.theol.uoa.gr/>
- Σε συνεργασία με το Υπουργείο Τουρισμού συμμετέχω στο **Πρόγραμμα Traces of Greece**. <https://www.tracesofgreece.gr/index.php/our-tutors/sotirios-despotis>
- <https://hub.uoa.gr/conference-theology-meets-the-other-sciences/> Ήμερίδα με θέμα: "Η Θεολογία συναντά τις άλλες επιστήμες και τέχνες", η οποία θα διεξαχθεί το Σάββατο 28 Μαΐου 2022 και ώρα 09:00-15:00 στο Αμφιθέατρο "Άλκης Αργυριάδης".

Αναφορικά με τις δράσεις του τελευταίου έτους βλ. αναλυτική περιγραφή στις αναρτήσεις <http://www.sotdespo.blogspot.gr/>.

E. ΕΥΡΩΠΑΪΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

- **2020, ERMIS-ARISTEiA**, Καθ. Σωτήριος Δεσπότης Συντονιστής Έργου στην Πρόταση, σε πρόκληση του ΕΛΙΔΕΚ (επιλέχθηκε, αλλά δεν χρηματοδοτήθηκε).
- **2020:** Επιστημονικός Σύμβουλος και επιμελητής 12 τόμων του Ευρωπαϊκού Προγράμματος SKIVRE (Ανάπτυξη Δεξιοτήτων για την Αξιοποίηση της Θρησκευτικής Κληρονομιάς της Ευρώπης (www.skivre.eu). Σε αυτό το πλαίσιο και σε Συνεργασία με το Συνοδικό Γραφείο Προσκυνηματικών Περιηγήσεων της Εκκλησίας της Ελλάδος διοργάνωσα επίσκεψη σε Ιερές Μονές της Βοιωτίας (9.3-10.03.2020). <https://skivre.eu/greek-orthodox-church-interested-in-skivre-training-material/>
- **2018, CacthME**, στο πρόγραμμα COST, ως sub-propose, (δεν χρηματοδοτήθηκε).
- **2018, Picking Winners**, στο πρόγραμμα Erasmus KA+, ως partner, (δεν χρηματοδοτήθηκε).
- **2017, PEACE**, Call H2020-SC6-CULT-COOP-2016-17, Επικεφαλής της ομάδας του Τμήματος Κοινωνικής Θεολογίας ΕΚΠΑ ως partner, (δεν χρηματοδοτήθηκε).
- **2017, ACORDES**, Call H2020-SC6-CULT-COOP-2016-17, Συντονιστής (Καθηγητής Σωτήριος Δεσπότης), Τμήμα Κοινωνικής Θεολογίας ΕΚΠΑ, (δεν χρηματοδοτήθηκε).
- “Digital Paul: Romans Synchronic Interdisciplinary Approaches” Proposal acronym: Digital-PAROUΣΙΑ: Part 1: Proposal Extended Synopsis Scientific Area: Humanities / Philosophy, Ethics

and Religion / Theology Principal Investigator: Dr. Sotirios Despotis, Professor at the University of Athens

- Proposal acronym: **Digital-PAROUStIA**: Part 1: Proposal Extended Synopsis Scientific Area: Humanities / Philosophy, Ethics and Religion / Theology Principal Investigator: Dr. Sotirios Despotis, Professor at the University of Athens (επιλέχθηκε, αλλά δεν χρηματοδοτήθηκε).
- 02419 **Bible in Cinema**: Biblical Institutions and Stereotypes in Popular Culture, and Aspects of Intercultural Integration Utilising an OnlinePlatform (επιλέχθηκε, αλλά δεν χρηματοδοτήθηκε).
CREDO Online Proposal ID: 2nd Call for H.F.R.I.'s Research Projects to Support Faculty Members Researchers1st Stage Evaluation Summary Report Proposal's ID 02419 Proposal's Acronym Bible in Cinema: CREDO Online Proposal's Title Bible in Cinema: Reception, Convergence and Divergence Hellenic Foundation for Research and Innovation.
- **ΙΔΡΥΜΑ ΠΟΙΜΑΝΤΙΚΗΣ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΕΩΣ ΙΕΡΆΣ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗΣ ΑΘΗΝΩΝ (ΙΑΑ)** την υπ' αριθμ. πρωτ. 1589/16-12-2020 Πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος για υποβολή προτάσεων για σύναψη συμβάσεων μίσθωσης έργου με αντικείμενο την εκπόνηση εκπαιδευτικού υλικού επιμόρφωσης και πιστοποίησης στο πλαίσιο υλοποίησης της Πράξης «Προγράμματα Διά Βίου Μάθησης του Ανθρώπινου Δυναμικού της Εκκλησίας – Ανάπτυξη Ανοιχτών Διαδικτυακών Μαθημάτων» (MIS 5073422), που συγχρηματοδοτείται από την Ελλάδα και την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) μέσω του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση», την υπ' αριθμ. Πρωτ.: 137/2021 μεταξύ μας Σύμβαση, σας υποβάλλω τον φάκελο σχεδιασμού του επιμορφωτικού προγράμματος **Θ8 ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΒΙΒΛΙΚΩΝ ΚΕΙΜΕΝΩΝ**
https://www.ipe.gr/wp/epimorfotika_programmata-2/ κύκλος των επιμορφωτικών προγραμμάτων του Ιδρύματος Ποιμαντικής Επιμορφώσεως της Ιεράς Αρχιεπισκοπής Αθηνών για τα έτη 2017-2021 https://www.ipe.gr/wp/oloklirwsi_praxis-2/
- **ΣΥΓΓΡΑΦΗ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΚΑΛΛΙΠΟΣ**: Αναψηλαφώντας τις Ταυτότητες των Χριστιανών της Μεσογείου τον 1ο και 2ο αι. μ.Χ. Η Πολυφωνία του Αρχέγονου Χριστιανισμού. Ανθρωπιστικές Επιστήμες και Τέχνες (Humanities and Arts) **Πρόσκληση-VII**
- Βιοηθικά ζητήματα υπό το πρίσμα των βιβλικών παραδόσεων της Μεσογείου. Ανθρωπιστικές Επιστήμες και Τέχνες (Humanities and Arts) **Πρόσκληση-VII (σε συνεργασία με Β. Φανάρα)**.

Στ. ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ ΣΤΟΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΧΩΡΟ PARTICIPATION IN EUROPEAN PROPOSALS/PROGRAMS

- Από την Ευρωπαϊκή Ένωση και ειδικότερα από το **Ethics and Research Integrity Sector** επιλέχθηκα ως Ειδικός (expert) στο Horizon 2020 για θέματα Ηθικής και Δεοντολογίας (6 October 2017, Training for the new Ethics Experts, Sector of Ethics and Research Integrity, Research and Technology Directorate (RTD), European Commission, Brussels) και εκπαιδεύτηκα σε σχετικό Σεμινάριο 'H2020 – Ethics appraisal scheme' 12-13 October 2017 in Brussels, Belgium, όπου και υπεβλήθηκα επιτυχώς σε εξετάσεις.
- Χρημάτισα *Επιστημονικός Υπεύθυνος* της Πρότασης **ACORDES "Actions for Cultural Openness and inter-Religious understanding in European Societies"**, που κατατέθηκε στο πλαίσιο του CULT-COOP-05-2017: Religious diversity in Europe - past, present and future σε συνεργασία με 15 Καθηγητές και έγκριτους φορείς (π.χ. η World Council of Churches) της Ευρώπης.
- Το Δεκέμβριο του 2018 η ΑΘΠ ο Οικουμενικός Πατριάρχης κκ. Βαρθολομαίος με όρισε **Πρόεδρο του Πατριαρχικού Ιδρύματος Ορθοδόξου Ιεραποστολής στην Άπω Ανατολή** (<https://patriarchikoidryma.gr/>). Τον Φεβρουάριο του 2020 ανανεώθηκε η θητεία μου. Σε αυτό το πλαίσιο συμμετείχα κατά την Δ' Επίσκεψη της ΑΘΠ. Οικουμενικού Πατριάρχη στην Κορέα (03-08.12.2018) και αναπτύσσω δράσεις χάριν της Ιεραποστολής σε συνεργασία κατεξοχήν με τις Ιερές Μητροπόλεις Κορέας και Νέας Ζηλανδίας, αρθρογραφώντας στο Περιοδικό **ΟΔΟΙΠΟΡΙΚΟ** (<https://patriarchikoidryma.gr/periodiko/>) .
- http://www.ecclesia.gr/greek/holysynod/committees/tourism/dt_10032020.html

- 2019-2020: Ορίστηκα από την **Ιερά Μητρόπολη Αυστρίας και Ελβετίας** Επιστημονικός Σύμβουλος στη σύνταξη των νέων σχολικών Εγχειριδίων για τη Διδασκαλία του Μαθήματος των Ορθοδόξων Θρησκευτικών.
- 2009-2015: Μετέφρασα στα Ελληνικά από τη Γερμανική τους τρεις τόμους του Ποντίφηκα Βενέδικτου ΙΣΤ' αναφορικά με τον *Iησού από Ναζαρέτ*. Το συγκεκριμένο έργο συζητήθηκε ευρέως τόσο στον ευρωπαϊκό όσο και στον ελλαδικό χώρο.
- Χρημάτισα **Αξιολογητής το 2017 (Απρίλιο και Ιούνιο) των Μεταπτυχιακών Προγραμμάτων Σπουδών στη Θεολογία των Πανεπιστημίων Πάφου και Λευκωσίας, εντεταλμένος του Φορέα Διασφάλισης και Πιστοποίησης της Ποιότητας της Ανώτερης Εκπαίδευσης της Κύπρου, όπως επίσης και το 2020 **Διευθυντής της Αξιολόγησης των Προπτυχιακών Σπουδών της Θεολογικής Σχολής της Εκκλησίας της Κύπρου.****

Z. ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΕΜΠΕΙΡΙΑ - ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ (ΕΠ)

Στο ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ έχω αναλάβει τα εξής στο πλαίσιο ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΕΩΝ και ΣΥΓΓΡΑΦΗΣ ΒΙΒΛΙΩΝ:

- ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ - «Αναβάθμιση της Εκκλησιαστικής Εκπαίδευσης» (MIS 5007907) – 2019
- Εκπόνηση Νέου Προγράμματος Σπουδών και Υποστηρικτικού Υλικού (Οδηγός Εκπαίδευτικού) - (MIS: 5035542)
- Εκπόνηση Εκπαιδευτικού Πακέτου (βιβλίο μαθητή, βιβλίο καθηγητή και εργαστηριακού οδηγού όπου απαιτείται) για τα νέα Προγράμματα Σπουδών - (MIS: 5035542)
- Εκπόνηση Επιμορφωτικού Υλικού για τα νέα Προγράμματα Σπουδών - (MIS: 5035543) Έργο Επιμόρφωσης (Επιμορφωτής Α').
- Σ. Δεσπότης, Ν. Παύλου, Αθ. Στογιαννίδης, *Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων. Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής, ΘΕΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΓΙΑ ΓΡΑΦΗ Α' ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΥ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ*. Αθήνα: Ινστιτούτο Τεχνολογίας Υπολογιστών και Εκδόσεων. Διόφαντος 2019.
- Σ. Δεσπότης, Ν. Παύλου, Αθ. Στογιαννίδης, *Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων. Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής, ΟΔΗΓΟΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ «ΘΕΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΓΙΑ ΓΡΑΦΗ» Α' ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ* Αθήνα: Ινστιτούτο Τεχνολογίας Υπολογιστών και Εκδόσεων. Διόφαντος 2019.
- Σ. Δεσπότης, Ν. Παύλου, Αθ. Στογιαννίδης, *Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων. Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής, Πρόγραμμα Σπουδών» για ΘΕΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΓΙΑ ΓΡΑΦΗ Α' ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΥ ΓΥΜΝΑΣΙΟ* Αθήνα: Ινστιτούτο Τεχνολογίας Υπολογιστών και Εκδόσεων. Διόφαντος 2019. Υλοποίηση Πακέτων Εργασίας της Πράξης «Αναβάθμιση της Εκκλησιαστικής Εκπαίδευσης», ΟΠΣ 5007907
- Μάρτιος 2020: Ένταξη στους οριστικούς πίνακες κατάταξης ανά ειδικότητα στο πλαίσιο της πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος για ένταξη στο ανοικτό Μητρώο Επιμορφωτών για την υποστήριξη της Πράξης «Ταχύρρυθμη επιμόρφωση εκπαιδευτικών στην εφαρμογή της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης (ολιστική προσέγγιση)» με κωδικό ΟΠΣ (MIS) 5070524 του ΕΠ «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση 2014-2020».
- Μέλος Πιλοτικής Εφαρμογής των Πράξεων «Αναβάθμιση των Προγραμμάτων Σπουδών και Δημιουργία Εκπαιδευτικού Υλικού Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης» MIS: 5035542. <https://www.orthodoxianewsagency.gr/paideia-kai-politismos/kai-ta-thriskeytika-metaksy-ton-166-neon-programmaton-spoudon/>
- και «Επιμόρφωση των εκπαιδευτικών στα Προγράμματα Σπουδών και το εκπαιδευτικό υλικό Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης» MIS: 5035543 του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση 2014-2020», που συγχρηματοδοτείται από την Ελλάδα και την Ευρωπαϊκή Ένωση.

- Απρίλιος 2022: α) υλοποίησης της Α' φάσης επιμόρφωσης και β) ανάθεσης έργου Επιμορφωτές/ώτριες Α' στους Επόπτες και Εκπονητές και γ) ανάθεσης έργου ως Επιμορφωτές/ώτριες Α' στους λοιπούς καταταγμένους στους Πίνακες Εποπτών και Εκπονητών για την υποστήριξη της Πράξης «ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΗ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ» με κωδικό ΟΠΣ (MIS) 5070654.

Η. Στο Ιδρυμα Ποιμαντικής Επιμόρφωσης της Ιεράς Αρχιεπισκοπής Αθηνών έχω εργαστεί όλα αυτά τα έτη, κατά οποία δραστηριοποιείται στη Μετεκπαίδευση των Στελεχών, έχοντας ταξιδέψει σε μια σειρά Μητροπόλεων (Ιωαννίνων. Διδυμοτείχου, Χίου, Ρόδου κ.ά.) και πραγματοποιήσει πλήθος μαθημάτων που αφορούν στην Αγία Γραφή, Ψυχολογία των Εφήβων (ΒΛ. Ευρωπαϊκά Προγράμματα).

Θ. ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ – ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΠΕΡΙΠΛΑΝΗΣΗ. Συμμετοχή στο Πρότζεκτ <https://tracesofgreece.gr/>

I. Τηλεοπτικές Εκπομπές

1. Ο αγώνας της Εκκλησίας και το 1821. Cosmote TV
<https://www.iefimerida.gr/media/aprilios-sto-cosmote-history-hd-premiera-gia-3-nees-symparagoges-tis-cosmote-tv?amp>
2. Στα Βήματα του Αποστόλου Παύλου (Ρωσικά): Αποστολы. Αпостол Павел. Студия "Неофит", ТК "Культура", 2014 г. <https://www.youtube.com/watch?v=vULkKaw1vBw>

2. ΕΡΓΟΓΡΑΦΙΑ

[HTTP://WWW.OSDELNET.GR/RESULTS?AUTHOR_BIO=1&AUTHOR=1052872](http://WWW.OSDELNET.GR/RESULTS?AUTHOR_BIO=1&AUTHOR=1052872)

(2001-2004)

I. ΒΙΒΛΙΑ

1. Η Επουράνιος Λατρεία στα κεφ. 4-5 της Αποκαλύψεως του Ιωάννη, Διδ. Διατριβή, Wiesbaden 2000 (σσ.262).
2. Η Μεταμόρφωση στο κατά Μάρκον Ευαγγέλιο και τις Επιστολές του Παύλου, Wiesbaden 2000 (σσ.165).
3. Rahmenpläne für das Fach Griechisch-Orthodoxe Religionslehre (Klassen 5-13) Hessisches Kultusministerium 2001 (σσ.30).
4. *O Ιησούς ως Χριστός και η Πολιτική Εξουσία στους Συνοπτικούς Ευαγγελιστές*, Αθήνα: Άθως 2006, σσ. 450.

II. ΑΡΘΡΑ

7. Το Σύμβολο του Πυρός στο Λκ. 12, 49-50 και σε ολόκληρη την Ενότητα του «Οδοιπορικού του Ιησού προς το Πάθος», *ΕΕΘΣΠΑ* 36 (2001) 853-868.
8. Η Αρχέγονη Χριστολογία *ΕΕΘΣΠΘ* 12 (2002) 79-91. Τιμητικό Αφιέρωμα στον Ομότιμο Καθηγητή Νικ. Ματσούκα.
9. Ο Βιασμός της Βασιλείας στο Μτ. 11, 12-13. *ΕΕΘΣΠΑ* 37 (2002) 657-671. Τιμητικό Αφιέρωμα στον Αρχιεπίσκοπον Τιράνων και πάσης Αλβανίας κ. Αναστάσιον.
10. Ο Ιησούς και το ‘ισχυρό’ νόμισμα, *Τιμητικό αφιέρωμα στον καθηγ. Σάββα Αγουρίδη ΔΒΜ* 21-22 (2002-2003) 83-116.
11. Η Πορεία προς Εμμαούς, *Ειρμός (Ετήσια Επιστημονική Επετηρίδα Αποστολικής Διακονίας)* 1 (2004) 513-535.
12. Οι Μεταφράσεις της Αγίας Γραφής και η χρήση τους στη Λατρεία. Πρακτικά Ε' Πανελληνίου Λειτουργικού Συμποσίου Στελεχών Ιερών Μητροπόλεων «Ιερουργείν το Ευαγγέλιον», *Η Αγία Γραφή στην Ορθόδοξη Λατρεία*, 2-5 Νοεμβρίου 2003 Ιερόν Προσκύνημα Αγίου Ιωάννου του Ρώσου (Ν. Προκόπιον

Ευβοίας), Αθήνα: Εκδόσεις Επικοινωνιακής και Μορφωτικής Υπηρεσίας της Εκκλησίας της Ελλάδος, Αθήνα 2004, 135-157.

13. Το Μυστήριο του Σταυρού προ Χριστού, *ΠΕΜΠΤΟΥΣΙΑ 17* (2005) 124-132.

14. Τα Ευαγγέλια ως Λειτουργικά Ακροάματα, *ΓΗΘΟΣΥΝΟΝ ΣΕΒΑΣΜΑ Ἀντίδωρον τιμῆς καὶ μνήμης εἰς τὸν μακαριστὸν καθηγητὴν τῆς Λειτουργικῆς Ἰωάννην Μ. Φουντούλην († 2007)* Τόμος Α', (επιμ. Π. Σκαλτσή, αρχιμ. Ν. Σκρέττα) Θεσσαλονίκη 2013, 527-548.

15. Η Θέση της Ενότητας Μκ. 8,22-10,52 στη δομή του κατά Μάρκον Ευαγγελίου και το 'Παιδίον' ως μοτίβο και πρότυπο σε Αυτήν, *Αγία Γραφή και Σύγχρονος Ανθρωπος*, Τιμητικός τόμος στον Καθηγητή Ι. Καραβιδόπουλο, Θεσσαλονίκη: Πουρναρά 2005, 115-136.

16. Η Χριστολογία των Ποιμαντικών Επιστολών. *Εισηγήσεις IA' Συνάξεως Ορθοδόξων Βιβλικών Θεολόγων, Η Πνευματική Παρακαταθήκη του Απ. Παύλου. Οι Ποιμαντικές Επιστολές*, Λευκάδα 25-28 Σεπτεμβρίου 2003, Θεσσαλονίκη 2004, 131-150.

17. Το ταξίδι του Παύλου στη Ρώμη και το Ναυάγιο στη Μελίτη. *Διακονία, Λειτουργία, Χάρισμα* (Γ. Γαλάνης... Σ. Δεσπότης). *Τιμητικό αφιέρωμα στον καθηγ. Γ. Γαλίτη, Λεβαδειά*: Εν Πλώ 2006 189-201.

18. Η Εικόνα του Ιησού στον Κινηματογράφο, *Δελτίο Βιβλικών Μελετών* 33 (2006) 185-207.

19. Ο Κανός Αιώνας του Ιησού Χριστού και η Νέα Τάξη Πραγμάτων. *Orthodoxe Gegenwart* 10 (1999) 15-20.

20. Το μάθημα των Ορθοδόξων Θρησκευτικών στο κέντρο της Ευρώπης, *EΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ* 60 (2001), 3-4.

Το Μάθημα των Ορθοδόξων Θρησκευτικών στις δύο πρώτες τάξεις του Δημοτικού Σχολείου *KOINΩΝΙΑ* 15 (2000) 15-30.

21. Γυναίκα και Γάμος στην Αγία Γραφή, *Ενατενίσεις*, Περιοδική Έκδοση της Ιεράς Μητροπόλεως Κύκκου και Τηλλυρίας, 10 (2010) 57-71.

22. «Θεός αν είσαι ... γιατί δεν μας λυπάσαι;» Πόλεμος και Ειρήνη στην Α.Γ., *Ενατενίσεις*, 11 (2010) 74-81.

23. Η «προσαρμογή» του Παύλου: Το παράδειγμα της Αθήνας. *Πάντα τα Έθνη* 130 (2014), 3-6.

24. Οι εκπλήξεις μιας πορείας έως εσχάτων: *Χαρακτηριστικά της ιεραποστολικής πορείας σύμφωνα με τις Πρ. 16-17. Πάντα τα Έθνη* 129 (2014) 26-28.

Η Πρό(σ)κληση να γίνουμε απόστολοι Νέος Ιμβριακός Παλμός 5 (2012) 1.

ΕΡΓΟΓΡΑΦΙΑ (2005-2016)

I. ΒΙΒΛΙΑ

http://www.stamoulis.gr/ΔΕΣΠΟΤΗΣ-ΣΩΤΗΡΙΟΣ_au-743523.aspx

1. *Η Αποκάλυψη του Ιωάννη. Ερμηνευτική Προσέγγιση στο Βιβλίο της Προφητείας*. Τόμ. Α', Αθήνα: Άθως 2005 σσ. 243.

2. *Η Αποκάλυψη του Ιωάννη. Το Βιβλίο της Προφητείας. Λειτουργική και Συγχρονική Ερμηνευτική Προσέγγιση*, Τόμ. Β', Αθήνα: Άθως 2007 σσ. 374.

3. *Ο Κώδικας των Ευαγγελίων. Εισαγωγή στα Συνοπτικά Ευαγγέλια και Πρακτική Μέθοδος Ερμηνείας τους*, Αθήνα: Άθως 2007 σσ. 489.

4. Βιβλικές Μελέτες. *Η Καινή Διαθήκη στον 21^ο αι.* Τόμ. Α'. Αθήνα: Άθως 2005.

5. *Ανθρώπινο Πρόσωπο και Ήθος στην Καινή Διαθήκη. Η Κ.Δ. στον 21^ο αι.* Τόμ. Β', Βιβλικές Μελέτες στη Βιβλική Ήθική, Αθήνα: Άθως 2008.

6. *Ο απ. Παύλος στην Αθήνα. Συγχρονική Ερμηνεία του Πρ. 17*, Αθήνα: Άθως 2009.

7. *Η ιεραποστολική Περιοδεία του Παύλου στον Ελλαδικό χώρο (Μακεδονία - Αχαΐα - Ασία*. Αθήνα: Ουρανός 2010 σσ. 367. webdata.psichogios.gr/sample/ 9789604538812.pdf

8. *Αποστόλον Παύλον Ποιμαντικές Επιστολές*: Τόμος Α' Προς Τιμόθεον Α', Αθήνα: Έννοια 2018, σσ 500

9. *Η Κ.Δ. στον 21^ο αι. Τόμ. Γ' Παύλεις Μελέτες*: Στα «ίχνη» του Αποστόλου των Εθνών Αθήνα: Tremendum 2014 σσ 350

II. ΑΡΘΡΑ

7. Ελληνική Φιλοσοφική Ηθική και Ηθική του Πρωτοχριστιανισμού, *Διαχρονικές Συνιστώσες της Θεολογίας στην Ορθοδοξία*. [ΟΡΘ 60] Τόμος Γ' Πάτρα: Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο 2009 155-275.
8. Λκ. 16, 16-18: Νόμος και Ευαγγέλιο. *ΕΕΘΣΠΑ* ΜΒ (2007) 425-435.
9. 144.000 «Ευνούχοι» - Παρθένοι: Βία και Γάμος στο *Μαθθαίο* και στην *Αποκάλυψη του Ιωάννη*. *Αγία Γραφή και Αρχαίος Κόσμος. Τιμητικό αφιέρωμα στον Ομότιμο καθηγητή Ιωάννη Λ. Γαλάνη*, Π. Βασιλειάδης κ.ά. (επιμ.), Θεσσαλονίκη: Πουρναράς 2010, 75-98.
10. Η Κλήση των Μαθητών και η Συνάντηση των Ελλήνων στο *Κατά Ιωάννη*. *Στα Βήματα του Αποστόλου Βαρνάβα*. *Χαριστήριος τόμος προς τιμήν του Αρχιεπισκόπου Νέας Ιουστινιανής και πάσης Κύπρου κ.κ. Χρυσοστόμου Β'* για τα τριάντα χρόνια αρχιερατικής του διακονίας (επιμ.: Σ. Φωτίου) Λευκωσία 2008, 197-211.
11. Χριστιανισμός και Πολιτική εξουσία: Η Ερμηνεία του Ρωμ. 13, 1-7 από τον ιερό Χρυσόστομο. *Χρυσοστομικό Συμπόσιο. Η Προσωπικότητα και η Θεολογία Αγίου Ιωάννου του Χρυσοστόμου*, Αθήνα: Αποστολική Διακονία 2007, 427-451.
12. Παύλος και Αθλητισμός στο Α' Κορ. 9, 24-27 και Φιλ. 3, 12-15, *Αλεξανδρινός Αμητός. Αφιέρωμα στη Μνήμη του Ι. Χατζηφώτη*, Μ.Γ. Βαρβούνης – Π. Τζουμέρκας (επιμ.), Αλεξάνδρεια: Έκδοση Πατριαρχικής Βιβλιοθήκης του Πατριαρχείου Αλεξανδρείας 2008, 131-144.
13. Β' Κορ. 3, 18: Το ήμεῖς ως κλείδα κατανόησης του «κατοπτριζόμενοι» και «μεταμορφούμεθα», *Πρακτικά Α' Παγκόσμιου Συνεδρίου «Απ. Παύλος και Κόρινθος»*, (επιμ. Σ. Δεσπότης...) Κόρινθος 2009, 505-527.
14. Ο Λουκάς ως Ιστορικός και Ευαγγελιστής. *Σύναξη* 107 (2008) 4-16.

1. Φωνὴ βιῶντος ἐν τῇ ἔρήμῳ ἐτοιμάσατε τὴν ὁδὸν Κυρίου εὐθείας ποιεῖτε τὰς τρίβους τοῦ Θεοῦ ἡμῶν (Ησ. 40, 1-3): «Ἐναλλακτική» σύλληψη του «ευαγγελίου» των Ευαγγελίων στη σχολική τάξη, *Σύναξη* 113 (2010) 40-53.
2. *Ἐρχεσθε καὶ ὄψεσθε* (Ιω. 1, 35-39): Οι πρώτοι Λόγοι του Ιησού στο *Κατά Ιωάννη* και η Δημιουργία του κύκλου των μαθητών, *Θεολογία* 81 (2010) 45-64.
3. Οι Προϋποθέσεις της ερμηνευτικής Τέχνης του Ωριγένη. *Πορεία Μαρτυρίας. Αφιερωματικός Τόμος στη Μνήμη του Μακαριστού Πάπα και Πατριάρχη Αλεξανδρείας και πάσης Αφρικής Κυρού Πέτρου του Ζ'*. Σεβ. Γέρων Διονύσιος, Χρ. Βούλγαρης.. (επιμ.) Αθήνα 2010 151-173.
4. Η λειτουργικότητα του προοιμιακού Ύμνου του *Κατά Ιωάννη*, *Επιστημονική Επιθεώρηση του Μεταπτυχιακού Προγράμματος «Σπουδές στην Ορθόδοξη Θεολογία»* 1 (2011) 101-130.
5. Η ἀφήγηση τῆς Μεταμορφώσεως τοῦ Ἰησοῦ στὸ κατὰ Μάρκον Εὐαγγέλιο (9,1-13) *Πνευματική Διακονία Περιοδική Έκδοση τῆς Τερᾶς Μητροπόλεως Κωνσταντίας Αμμοχώστου* 11 (2011) 14-17.
6. Βιβλικοί Συνειρμοί της περικοπής του Γάμου της Κανά (2, 1-11) *ΕΕΘΣΠΑ* 36 (2011) 319-342.
7. Αναψηλάφηση του όρου *Εκκλησία* και της σημασίας αυτής στα δύο αρχαιότερα Κείμενα του Χριστιανισμού (Α' Θεσ. και Α' Κορ.) *Ενατενίσεις*, 14 (2010) 54-61.
8. Η αφήγηση της επίσκεψης του Παύλου στους Φιλίππους (16, 11-40) *Διεθνές Συνέδριο Μάιος 2011*(υπό έκδοση)
9. Ο σκοπός Συγγραφής και η ρητορική Στρατηγική της *Προς Εφεσίους. Επιστημονική Επιθεώρηση του Μεταπτυχιακού Προγράμματος «Σπουδές στην Ορθόδοξη Θεολογία»* 2 (2012) 151-200.
10. Αίρεση και Ανθρωπογεωγραφία: Το «παράδειγμα» των Κολοσσών. *Θεολογία* 83 (2012) 173-195.
11. *Προς Φιλήμονα*: Μια θεραπευτική και ποιμαντική ανάγνωση. *Ενατενίσεις* 15 (2012) 57-71/ 16 (2012) 71-78.
12. Μια Ανάγνωση της Περικοπής του μισητού «φιλάνθρωπου Αλλοδαπού» (Λκ. 10, 25-37) στη Συνάφειά της. *ΔΒΜ* 38 (2010) 126-134.
13. Τὸ ἐκ πίστεως εἰς πίστιν στὸ Ρωμ. 1, 17. *ΕΕΘΣΠΑ* 45 (2010) 237-265.
14. Το Ιω. 2-4 και το μοτίβο της γαμήλιας εμπειρίας του Πάσχα. Εισηγήσεις ΙΒ' Συνάξεως Ορθοδόξων Βιβλικών Θεολόγων, *To Κατά Ιωάννη Ευαγγέλιο*, Σέρρες 25-28 Σεπτεμβρίου 2010 (υπό έκδοση).
15. Το θέμα και ο τίτλος της Αρχιερατικής Προσευχής (Ιω. 17). *Οιακοστρόφιον*: Τόμος πρός τιμήν του Σεβ. Μητροπολίτου Σύρου, Τήνου, Άνδρου, Κέας και Μήλου κ.κ. Δωροθέου, Τήνος 2012 409-422.

16. Ο Λόγος τους Θεού ως μάχαιρα και η Ελπίδα ως άγκυρα στην *Προς Εβραίους Επιστολή*. ΔΒΜ 29β (2012) 103-130.
17. Παύλος: Βίος και Θεολογία. Μια κριτική Παρουσίαση του έργου του M. Wolter, *Paulus. Ein Grundriss seiner Theologie*, Neukirchen-Vluyn: Neukirchener Verlag 2011. Σύναξη 125 (2012) 71-90
18. Ο Παύλος ως τροφός-μάνα των Θεσσαλονικέων (Α' Θεο. 2, 7β-8). *Επιθεώρηση του Μεταπτυχιακού Προγράμματος «Σπουδές στην Ορθόδοξη Θεολογία»* 2 (2012) 103-119 www.eap.gr/newsite/images/stories/pdf/orth_epitheorisi.pdf
19. Χριστιανικό έθος και ήθος επί τη βάσει των ποιμαντικών επιστολών και ειδικότερα της αναφοράς στη στάση της γυναίκας στο 1 Τιμ 2, 9-15. *Η επιστροφή της Ηθικής* (επιμ. Σ. Ζουμπουλάκης), Αθήνα: Αρτος Ζωής 2013 98-147.
20. Η Μαριάμ της Κ. Δ. και η Θεοτόκος της Υμνολογίας (υπό έκδοση *Ενατενίσεις*).
21. Η έννοια του όρου *πολίτευμα* στο Φιλιππησίους 3, 20-21 Θεολογία 85 (2014) 177-205.
22. Η παραβολή του Αρίστου-Δείπνου (Λουκά 14,16-24 Ματθαίος 22, 1-14). Παιδαγωγική και Ποιμαντική αξιοποίηση μιας παραβολής (υπό έκδοση: ΔΒΜ).
23. Ιω. 8, 25: τὴν ἀρχὴν ὅτι καὶ λαλῶ ὑμῖν; *ΕΕΘΣΠΑ* 47 (2012) 257-263..
24. Αναψηλάφηση του ονόματος και του λειτουργήματος του Επισκόπου στην χριστιανική κοινότητα στη σύγχρονη εποχή επί τη βάσει της μαρτυρίας της Α' Τιμόθεον, Επιθεώρηση του Μεταπτυχιακού Προγράμματος «Σπουδές στην Ορθόδοξη Θεολογία» 4 (2014) 123-140.
25. Μιὰ «προφητική» ἀνάγνωση τῆς πίστης μας σήμερα *Σύναξη* 132 (2014) 22-30.
26. Ἡ Ταυτότητα τῶν πιστῶν ὡς νίῶν Ἀβραὰμ καὶ τῶν νιῶν Θεοῦ σύμφωνα μὲ τὸ Γαλ. 3, 6-9 καὶ 23-29 *ΕΕΘΣΠΑ* 49 (2014) 247-276.

ΕΡΓΟΓΡΑΦΙΑ (2017 - σήμερα)

I. ΒΙΒΛΙΑ

http://ennoia.gr/product_search/ΔΕΣΠΟΤΗΣ
<http://www.soctheol.uoa.gr/publishing.html>

1. *Iερά Εναγγέλια. Το Μήνυμα της Καινής Διαθήκης στο Σύγχρονο Άνθρωπο*. Αθήνα: Έννοια 2017 http://ennoia.gr/product_search/%CE%94%CE%95%CE%A3%CE%A0%CE%9F%CE%A4%CE%97%CE%A3. Πρόκειται για το βιβλίο *O Κώδικας των Εναγγελίων αναθεωρημένο και συμπληρωμένο*.
2. *Σπουδή στην Παύλεια Θεολογία*. Αθήνα: Έννοια 2017 <https://service.eudoxus.gr/search/#a/id:68393898/0>] Πρόκειται για το βιβλίο *H K.Δ. στον 21^ο αι. Τόμ. Γ'*: Παύλειες Μελέτες. Στα «ίχνη» του Αποστόλου των Εθνών: αναθεωρημένο και συμπληρωμένο.
3. *Βίβλος και Παιδαγωγικές Εφαρμογές. Η ιστορική πορεία του Ιησού Χριστού ως μοντέλο ζωής*. Αθήνα : Έννοια 2019.
4. *O Εναγγελιστής Ιωάννης. Σπουδή στην Ιωάννεια Γραμματεία*. Αθήνα: Έννοια 2017. Πρόκειται για το βιβλίο *O Τόμ. Ε' Δοκίμια στο Κατά Ιωάννη: Ποίηση Θεολογία* αναθεωρημένο και συμπληρωμένο.
5. *Ποιμαντικές Επιστολές – A' προς Τιμόθεον*, Αθήνα: Έννοια 2018. Πρόκειται για το βιβλίο *Υπόμνημα στην A' Τιμόθεον. O Χριστιανισμός και η «σιωπηλή» Εξακτίνωσή του* αναθεωρημένο και συμπληρωμένο.
6. *Θέσεις και Αντιθέσεις με αφορμή την πραγματοποίηση της Αγίας και Μεγάλης Συνόδου (Κολυμπάρι 2016)* επιμ Σ. Δεσπότη, υπό έκδοση τόμ. Δ'. Πάτρα Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο 2016). <https://www.dropbox.com/s/we1g1h3te4j9cn/NEO%20SYLLOGIKOS%20ΤΟΜΟΣ%20ΕΑΡ%20ΜΕΤΑ%20ΤΗΝ%20ΑΓΙΑ%20ΣΥΝΟΔΟ.docx?dl=0>
7. Σ. Δεσπότης – A. Κονταλή, (επιμ.), Ο Απόστολος Παύλος. 1950 έτη από το Μαρτύριο του. Πρακτικά Συνεδρίου Ιεράς Μητροπόλεως Ηλείας και Τμήματος Κοινωνικής Θεολογίας ΕΚΠΑ (Πύργος και Αμαλιάδα, Φεβρουάριος 2017). Αθήνα 2019 (ελεύθερο στο: <http://www.soctheol.uoa.gr/publishing.html>)
8. S. Despotis and P. Stamatopoulos, The *Song of Songs* in Jewish and Christian Literature: Athens, 19.10.2016, Dourouteio Centre. Πρακτικά Συνεδρίου Ιεράς Μητροπόλεως Ηλείας και

- Τμήματος Κοινωνικής Θεολογίας ΕΚΠΑ Athens: Department of Social Theology and the Study of Religions 2019. (ελεύθερο στο: <http://www.soctheol.uoa.gr/publishing.html>)
9. Σ. Δεσπότης – Κ. Κεφαλέα (επιμ.), *Συζητώντας με τον Απόστολο των Εθνών Παύλο και τον René Girard* Athens: Department of Social Theology and the Study of Religions 2019. (ελεύθερο στο: <http://www.soctheol.uoa.gr/publishing.html>).
  10. *Η Ορθόδοξη Εκκλησία και Θεολογία από τον 19^ο στον 21ο αιώνα.* Αθήνα: Έννοια 2019.
  11. Ο Απόστολος Παύλος κηρύττει στην Αθήνα: Η πρώτη συνάντηση Χριστιανισμού και Ελληνισμού, Αθήνα: Έννοια 2019.
  12. Συνεπιμέλεια: Ιερά Μονή Αγίου Ιωάννου Θεολόγου Μαζαρακίου. Ιστορικά. Μοναχικός Βίος. Ναοί και εορτές.. I.M. Εκδόσεις Μονής Αγ. Ι. Θεολόγου Βάγια Θηβών 2018, 235-305
  13. Σ. Δεσπότης, N. Παύλου, Αθ. Στογιαννίδης, *Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων. Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής, ΘΕΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΓΙΑ ΓΡΑΦΗ Α' ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΥ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ.* Αθήνα: Ινστιτούτο Τεχνολογίας Υπολογιστών και Εκδόσεων. Διόφαντος 2021. <http://ebooks.edu.gr/ebooks/handle/8547/5425>
  14. Σ. Δεσπότης, N. Παύλου, Αθ. Στογιαννίδης, *Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων. Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής, ΟΔΗΓΟΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ «ΘΕΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΓΙΑ ΓΡΑΦΗ» Α' ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ* Αθήνα: Ινστιτούτο Τεχνολογίας Υπολογιστών και Εκδόσεων. Διόφαντος 2021. https://eclass.uoa.gr/modules/document/file.php/SOCTHEOL170/Odigos_Ekpaideutikou_Thryiske_utika_A_Gymnasiou_Ekklesiastikis_Ekpaideusis_Despotis_Stogiannidis_Pavlou_Ekdosi_06_06_2019.doc
  15. Σ. Δεσπότης, N. Παύλου, Αθ. Στογιαννίδης, *Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων. Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής, Πρόγραμμα Σπουδών για ΘΕΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΓΙΑ ΓΡΑΦΗ Α' ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΥ ΓΥΜΝΑΣΙΟ* Αθήνα: Ινστιτούτο Τεχνολογίας Υπολογιστών και Εκδόσεων. Διόφαντος 2019. Υλοποίηση Πακέτων Εργασίας της Πράξης «Αναβάθμιση της Εκκλησιαστικής Εκπαίδευσης», ΟΠΣ 5007907 Αθήνα: Ινστιτούτο Τεχνολογίας Υπολογιστών και Εκδόσεων. Διόφαντος 2021.
  16. Θρησκευτικές κοινότητες: *Νομοκανονικές προσεγγίσεις ιστορικών και επίκαιρων ζητημάτων.* Πρακτικά του Γ' Διεπιστημονικού Συνεδρίου του Τμήματος Κοινωνικής Θεολογίας και Θρησκειολογίας. Αθήνα: Τμήμα Κοινωνικής Θεολογίας 2021 <http://www.soctheol.uoa.gr/proboli-newn/praktika-diepisthmonikoy-synedrioy-8rhskeytikes-koinothtes-nomokanonikes-proseggiseis-istorikon-kai-epikairwn-zhthmatwn-dhmosia-hlektroniki-ekdosh.html>
  17. Σ. Δεσπότης και A. Κονταλή, *1821 - Επανάσταση και Ανάσταση του Γένους.* Αθήνα: Έννοια 2021.
  18. Despotis et all. (wissenschaftliche Begleitung) MEINE GLAUBENSREISE - BAND 1: Wer ist Gott? (umfasst Themen aus dem Alten Testament) Orthodoxer Religionsunterricht MS / AHS - Unterstufe (A. Stogiannidis Ilias Papadopoulos). Wien: Metropolis von Austria 2021.
  19. Βίβλος και Ποιμαντικές Εφαρμογές. ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΒΙΒΛΙΚΩΝ ΚΕΙΜΕΝΩΝ Επιμορφωτικό Πρόγραμμα Ιδρύματος Ποιμαντικής Επιμόρφωσης Ιεράς Αρχιεπισκοπής Πράξη «Προιγράμματα Διά Βίου Μάθησης του Ανθρώπινου Δυναμικού της Εκκλησίας – Ανάπτυξη Ανοιχτών Διαδικτυακών Μαθημάτων Αθηνών, Αθήνα: IEΠ 2022.
  20. Αναψηλαφώντας τις Ταυτότητες των Χριστιανών της Μεσογείου τον 1ο και 2ο αι. μ.Χ. Η Πολυφωνία του Αρχέγονου Χριστιανισμού. Ανοικτά Ακαδημαϊκά Ηλεκτρονικά Συγγράμματα, ΚΑΛΛΙΠΟΣ, Αριθμός Σύμβαση 2020111419501947063564582. Αθήνα 2022.
  21. . Φανάρας Βασίλειος- Δεσπότης Σωτήριος, *Βιοηθικά ζητήματα υπό το πρίσμα των βιβλικών παραδόσεων της Μεσογείου, Αφηγηματική Βιοηθική,* 2022, Ανοικτά Ακαδημαϊκά Ηλεκτρονικά Συγγράμματα, ΚΑΛΛΙΠΟΣ, Αριθμός Σύμβασης 483603, ΑΔΑ: 6ΗΟ946ΨΖΣ4-I9I.

22. Dr. Sotirios Despotis, Dr. Panagiotis Stamatopoulos, From the Maccabees to Early Christians: the Witness as Martyr. «Ολοκαύτωμα: Διαχρονικές και Διεπιστημονικές Προσεγγίσεις». Διεθνές Συνέδριο του Τμήματος Κοινωνικής Θεολογίας του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών υπό την αιγίδα της Ένωσης Μορφωτικών Ινστιτούτων της E.E. (EUNIC) και υλοποιείται σε συνεργασία με το Ινστιτούτο Θερβάντες, το Ινστιτούτο Γκαίτε και τις Πρεσβείες του Ισραήλ, της Πολωνίας και της Ρουμανίας στην Αθήνα. Η δράση εντάσσεται στους επίσημους εορτασμούς για τα 180 έτη από την ίδρυση του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών. Υπό Δημοσίευση στα Πρακτικά. <http://www.soctheol.uoa.gr/publishing.html>
23. Θ. Μαυρομούστακος⁹ και Σ. Δεσπότης, Οι δύο Αναστάσεις του Κατά Ιωάννη Ευαγγελίου υπό την έποψη της Χημείας και της Θεολογίας. Αθήνα: ΕΚΠΑ 2022.
24. Βίβλος και Ισλάμ (σε συνεργασία με τον Δημ. Αθανασίου. Υπό έκδοση από το ΕΚΠΑ εντός 2023).
25. Σ. Δεσπότης (κά.), Η Θεολογία συναντά τις άλλες Επιστήμες και Τέχνες. Σάββατο 28.05.2022. Αθήνα ΕΚΠΑ 2023.
26. Σ. Δεσπότης κ.ά., Κυριακοδρόμιο και Εορτοδρόμιο. Γραπτά Κηρύγματα βιβλικών θεολόγων στα ευαγγελικά Αναγνώσματα. Νέα Έκδοση. Αθήνα: Άρτος Ζωής 2022.
27. Εισαγωγή στο ΠΑΤΕΡΙΚΟ ΚΥΡΙΑΚΟΔΡΟΜΙΟ dct publishing Expert

II. ΑΡΘΡΑ

---

1. Σωκράτης και Παύλος: Μια ανάγνωση της Αρεοπαγιτικής Ομιλίας επί τη βάσει του Πλατωνικού Διαιλόγου *Ευθύφρων* ή *Περί Οσιότητος*. Πρακτικά Διεθνούς Επιστημονικού Συνεδρίου *ΚΒ' ΠΑΥΛΕΙΑ: Απόστολος Παύλος και Φιλόσοφοι*: 2400 έτη από τη γέννηση του Αριστοτέλη (Ιερά Μητρόπολις Βεροίας [...] 02-04.06). Βέροια 2016, 171-186.
2. Αριστοτέλης και Ιουδαίοι στη Φιλολογία και την Τέχνη την Περίοδο 3^{ος} π.Χ.-1^{ος} μ. Χ. Πρακτικά Διεθνούς Επιστημονικού Συνεδρίου. *Αριστοτέλης και Χριστιανισμός*. 24-25.11.2016. Αθήνα Κοσμητεία Θεολογικής Σχολής Πανεπιστήμιο Αθηνών 2017, 19-30. <http://old.uoa.gr/anakoinoseis-kai-ekdhloseis/proboli-ekdilwshs/praktika-die8noys-synedrioy-aristotelhs-kai-xristianismos-24-25-noembrioy-2016-dhmosia-hlektroniki-ekdosh.html>
3. Βιβλική προσέγγιση στην έννοια της Αίρεσης και τις προϋποθέσεις συμμετοχής σε εκκλησιαστική Σύνοδο. *Σύναξη* 143 (2017) 46-55.
4. «Οι Πατέρες της Άνατολης και ή τελική Κρίση της ἀνθρωπότητας», Πανηγυρική Ομιλία στην εορτή των Τριών Ιεραρχών του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (30.01.2017. Επίσημοι Λόγοι Πανεπιστημίου Αθηνών 2016-2017. 37 [2019] 2082-300): *Δίκαιον Όφλημα. Τιμητικός τόμος ἐπὶ τῇ πεντηκονταετηρίδι Ἀρχιερατείας τοῦ Μητροπολίτου Καρυστίας καὶ Σκύρου κ.κ. Σεραφείμ*, ἐκδ. Ίερα Μητρόπολις Καρυστίας καὶ Σκύρου, Άθηνα 2018, 463-484
5. Ό “ἐκκεντημένος” Μεσσίας καὶ ή θυσία «ὑπέρ ήμῶν, στόν τόμο: Έκκλησία - Θεολογία - Βασιλεία. Τιμητικός Τόμος γιά τόν Καθηγητή Γεώργιο Π. Πατρόνο (ἐπιστημονική ἐπιμέλεια: Κ. Ι. Μπελέζος, μέ τη συνεργασία τοῦ π. Κ. Παπαθανασίου καί διορθώσεις Δ. Β. Γόνη). Άθηνα 2019, 323-348.
6. Παύλος καί Ἡθική στόν παγκοσμιοποιημένο κόσμο τοῦ 1ον αι. μ.Χ. καί τό μετανεωτερικό 21ο αι. μ.Χ. Homo Sapiens, Homo viator ("pilgrim man") καὶ homo zappiens ("digital man"). Εισήγηση στο Συνέδριο με θέμα Ο Απόστολος Παύλος. 1950 έτη από το Μαρτύριό του. Πρακτικά Συνεδρίου Ιεράς Μητροπόλεως Ηλείας και Τμήματος Κοινωνικής Θεολογίας ΕΚΠΑ (Πύργος και Αμαλιάδα, Φεβρουάριος 2017). Πύργος 2018, 100-129.
7. Ακαδημαϊκή Βιβλική Ερμηνευτική, Εκκλησία και Κοινωνία τον 20^ο αι. Πρακτικά Θεολογικού Συμποσίου της Κοσμητείας της Θεολογικής Σχολής του ΕΚΠΑ με θέμα τη συμπλήρωση 180 ετών

---

⁹ Καθηγητής Χημείας ΕΚΠΑ

Θεολογικών Σπουδών. Αθήνα 2018, 223-248. <http://www.theol.uoa.gr/proboli-newn/praktika-8eologikoy-symposioy-180-xronia-8eologikon-spoydon-sto-e8niko-kai-kapodistriako-panepistimio-a8hnon-1837-2017-dhmosia-hlektroniki-ekdosh.html>

8. Το Μέλλον της Θεολογικής Σχολής στον 21^ο αι.. *Πρακτικά Θεολογικού Συμποσίου της Κοσμητείας της Θεολογικής Σχολής του ΕΚΠΑ με θέμα τη συμπλήρωση 180 ετών Θεολογικών Σπουδών.* Αθήνα 2018, 11-16.

9. Άνω ή Κάτω Ιερουσαλήμ: Παρατηρήσεις στην Κυκλοφορία και την Ερμηνεία της Βίβλου στο Υπόδουλο Γένος και τη διαμόρφωση του Οράματός του. *1821 Επανάσταση και Ανάσταση του Γένους.* Σ. Δεσπότης και Α. Κονταλή, Αθήνα: Έννοια 2020, 70-85.

10. Συμβολή στη «Νέα Προοπτική του Λουθήρου» κατά τον 21^ο αι. στον Ορθόδοξο Χώρο (Παρατηρήσεις στη Μετάφραση του Ρωμ. 9-11). Πρακτικά Επιστημονικής Ημερίδας "Μεταρρύθμιση και Ορθόδοξη Εκκλησία: Διάλογος και αντίλογος πέντε αιώνων" Αθήνα: Κοσμητεία Θεολογικής Σχολής 2019 17-23. Βλ. <http://deantheol.uoa.gr/proboli-ekdilwshs/praktika-episthmonikis-hmeridas-metarry8mish-kai-or8odo3h-ekklhsia-dialogos-kai-antilogos-pente-aionwn-dhmosia-hlektroniki-ekdosh.html>

11. Η Αιώνια Πόλη ως Πόρνη. *Βίβλος και Πολιτική.* Π. Αράπογλου (επιμ.), Αθήνα: Βιβλική Εταιρεία 2019, σελ. 114-142.

12. Η Επί του Όρους Ομιλία και η Πρόσληψή της από τον σύγχρονο "Αναγνώστη". Το Παράδειγμα του κυρού Σάββα Αγουρίδη. «Σάββας Αγουρίδης: Επιστημονική μαρτυρία, εκκλησιαστική και κοινωνική διακονία. Επιστημονική Διημερίδα» Αθήνα: Κοσμητεία Θεολογικής Σχολής 2019, 51-78.

13. Η Δομή και Οργάνωση των πρωτοχριστιανικών Κοινοτήτων - Εκκλησίων συγκριτικά με άλλες "Θρησκευτικές κοινότητες" στο πλαίσιο του ελληνορρωμαϊκού κόσμου του 1ου αι. μ. Χ. σύμφωνα με τις επιστολές του απ. Παύλου και τις Πράξεις των Αποστόλων. «Θρησκευτικές κοινότητες: Νομοκανονικές προσεγγίσεις ιστορικών και επίκαιρων ζητημάτων», . <http://www.soctheol.uoa.gr/proboli-newn/praktika-diepisthmonikoy-synedrioy-8rhskeytikes-koinothtes-nomokanonikes-proseggiseis-istorikon-kai-epikairwn-zhthmatwn-dhmosia-hlektroniki-ekdosh.html> 25-56

14. Ένα «Ταξίδι στη Γαλιλαία» των σχέσεων Χριστιανισμού και Θρησκειών – Θρησκευτικών Κοινοτήτων τον 20^ο αι. «Θρησκευτικές κοινότητες: Νομοκανονικές προσεγγίσεις ιστορικών και επίκαιρων ζητημάτων», Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών «Θεολογία και Κοινωνία» του Τμήματος Κοινωνικής Θεολογίας της Θεολογικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, την Πέμπτη 15 και την Παρασκευή 16 Φεβρουαρίου 2018. Αθήνα: Κοινωνική Θεολογία 2020, 7-13 <http://www.soctheol.uoa.gr/proboli-newn/praktika-diepisthmonikoy-synedrioy-8rhskeytikes-koinothtes-nomokanonikes-proseggiseis-istorikon-kai-epikairwn-zhthmatwn-dhmosia-hlektroniki-ekdosh.html>

15. Ο Πατρο Κοσμάς ο Αιτωλός και οι Εβραίοι. *1821 Επανάσταση και Ανάσταση του Γένους.* Σ. Δεσπότης και Α. Κονταλή. Αθήνα: Έννοια 2020, 30-45.

16. Ο Χιλιασμός στην Αποκάλυψη του Ιωάννη και στα πρώτα βυζαντινά Υπομνήματα 5-6ος αι μ.Χ. Εισήγηση στο ΣΥΝΕΔΡΙΟ 29-30 Μαΐου 2015 στο Βυζαντινό Μουσείο της Αθήνας με θέμα τον *Bυζαντινό Χρόνο.* <https://byzantinemuseum.gr/?nid=1961> Υπό Έκδοση στην ΕΕΘΣΠΑ. Μυριώνυμον Εύχος. Τω Σεβασμιωτάτω Μητροπολίτη Βεροίας, Ναούσης και Καμπανίας κ. Παντελεήμονι επί τω χρυσώ Ιωβηλαίω Αρχιερωσύνης (1969-2019) και τω αργυρώ ιωβηλαίω Αρχιερωσύνης (1994-2019). Τόμος Γ' Βέροια 2019, 129-141 και ΕΕΘΣΠΑ 51 (2016-2021) 249-265.

18. Σ. Δεσπότης - Θ. Μαυρομούστακος¹⁰, Οι Εξι λίθινες υδρίες Χωρητικότητας Δύο ή τριών Μετρητών. Συμβολή στην Αριθμολογία του Κατά Ιωάννην Ευαγγελίου (2,6). *Επιστημονική Επιθεώρηση του Μεταπτυχιακού Προγράμματος «Σπουδές στην Ορθόδοξη Θεολογία»* 7 (2016) 37-49.

21. Αποστολική Σύνοδος Ιεροσολύμων (48 μ. Χ.) - Αγία και Μεγάλη Σύνοδος (2016): Εκκλησία και Οικουμένη ενώπιον δύο διαδοχικών χιλιετηρίδων 28^ο Διεθνές Συνέδριο Ορθοδόξου Θεολογίας Η Αγία

¹⁰ Καθηγητής Τμήματος Χημείας ΕΚΠΑ. Διδάκτωρ Τμήματος Κοινωνικής Θεολογίας.

22. Το «Φως ιλαρόν» στην Χώρα της Πρωινής Γαλήνης. Η Μαρτυρία του Ευαγγελίου στην Άπω Ανατολή υπό το φως της ανά-Γνωσης του «Πορευθέντες Μαθητεύσατε». Κοινωνική Θεολογία. Από την Μεταθρησκευτική Ανθρωπολογία στην Ηθική των Θρησκειών. Αφιερωματικός Τόμος στον Καθηγητή και Κοσμήτορα της Θεολογικής Σχολής του Ε.Κ.Π.Α. Απόστολο Β. Νικολαΐδη, Αθήνα: Γρηγόρης 2021, 171-192. Μέρος του δημοσιεύεται στο ΟΔΟΙΠΟΡΙΚΟ <https://patriarchikoidryma.gr/wp-content/uploads/2019/05/odoiporiko-2018-64-ioul-sep.pdf> και στην Αγγλική.

[2021-3]

1. Σ. Δεσπότης, *Η επίδραση τῆς Ἁγίας Γραφῆς στή̄ ζωή̄ τοῦ Ἅγιον Ιωάννου τοῦ Ἐλεήμονος*. Αγ. Ιωάννης Ελεήμων. 619-2019 μ. Χ. - 1400 χρόνια ἀπό τήν Κοίμησή του. Συνέδριο I. M. Λεμεσού και το Τμήμα Θεολογίας του Πανεπιστημίου Λευκωσίας, 1-2.10.2019. <http://www.imlemesou.org/index.php/news/2040-synedrio-agios-ioannis-o-eleimon-istoria-theologia-pnevmatiki-zoi> ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΣ ΦΑΡΟΣ. Επιστημονικό Θεολογικό Περιοδικό Σύγγραμμα του Πατριαρχείου Αλεξανδρείας. 90 (2020-2021) 111-139.
2. Το Μέλλον της Θεολογικής Σχολής στον 21^ο αι.. *Πρακτικά Θεολογικού Συμποσίου της Κοσμητείας της Θεολογικής Σχολής του ΕΚΠΑ με θέμα τη συμπλήρωση 180 ετών Θεολογικών Σπουδών*. Αθήνα 2018, 11-16.
3. Αποδομώντας Μύθους σχετικά με το Πάθος του κατεξοχήν απεσταλμένου Υιού του Θεού από τους «εκμισθωτές» του Αμπελώνα. Οδοιπορικό 71 (2020) 5-7.
4. Αποδομώντας Μύθους περί του Αποστόλου Παύλου. Πεμπτουσία 2021 <https://www.pemptousia.gr/2021/06/apodomantas-mithous-peri-tou-apostolou-pavlou/>
5. Δεσπότης Σωτήριος, Φανάρας Βασίλειος, «Ο ρόλος της Πανδημίας κατά την εμφάνιση και διάδοση του Χριστιανισμού τον 2ο αι μ.Χ και η επίδραση του COVID-19 στην θρησκευτικότητα του 21ου αι.», Θεολογία, τόμος 91, τεύχος 1, Αθήνα 2021, σσ. 179-216. Το παρόν άρθρο πήρε άδεια από το περιοδικό Θεολογία και τους συγγραφείς και αναδημοσιεύθηκε στο περιοδικό Πνευματική Διακονία της Ι.Μ. Κωνσταντίας-Αμμοχώστου, Κύπρου Δεσπότης Σωτήριος, Φανάρας Βασίλειος, «Ο ρόλος της Πανδημίας κατά την εμφάνιση και διάδοση του Χριστιανισμού τον 2ο αι μ.Χ και η επίδραση του COVID-19 στην θρησκευτικότητα του 21ου αι.», Πνευματική Διακονία, τεύχος 35, (2021) Κύπρος, σσ. 11-38.
6. Ο «συγχρωτισμός με τον Νεκρό» ως μάθημα έρωτα και ζωής». Διεπιστημονικές (επανα-) προσεγγίσεις στο γεγονός του θανάτου, επιμέλεια: Αλέξανδρος-Σταμάτιος Αντωνίου, εκδόσεις Gutenberg, Αθήνα 2021, 53-79, ISBN 978-960-01-2298-5.
7. «Το Χιούμορ και το Γέλιο στις ευαγγελικές Αφηγήσεις περί του Κυρίου Ιησού». Τιμητικός Τόμος της Θεολογικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών για την Τριακονταετή διακονία του Οικουμενικού Πατριάρχου κ. Βαρθολομαίου Α΄, Αθήνα 2021, 883-893.
8. Μαρτυρία και Μαρτύριον: Μια Αναψηλάφηση των δύο βασικών δεικτών της ταυτότητας τής Πρωτοχριστιανικής Κοινότητας τον 1^ο και 2^ο αι. μ. Χ. υπό το πρίσμα της Γνωσιακής Θρησκειολογίας. Σ. Δεσπότης και Α. Κονταλή, 1821 - Επανάσταση και Ανάσταση του Γένους. Αθήνα: Έννοια 2021, 237-276.¹¹

¹¹¹¹ Το συγκεκριμένο άρθρο συνιστά επεξεργασία της δικής μου συμβολής στην Παρουσίαση στο Συνέδριο που διοργανώθηκε από το Τμήμα Κοινωνικής Θεολογίας και Θρησκειολογίας σε συνεργασία με την EU'NIC τον Οκτώβρη του 2026 με τίτλο: Holocaust: Diachronic and Interdisciplinary Approaches με τίτλο: Dr. Sotirios Despotis, Professor at the Faculty of Social Theology, University of Athens & Dr. Panagiotis Stamatopoulos, Postdoctoral Research Fellow at the University of Athens, From the Maccabees to Early Christians: the witness as martyr. <http://shoah.soctheol.uoa.gr/programme> Holocaust: Diachronic and Interdisciplinary Approaches: Η Ιερὰ Μητρόπολη Τριψιθωντος, ἐπιθυμώντας νὰ ἀναδείξει τὶς διαστάσεις τοῦ Μοναχισμοῦ, ώς θεσμοῦ καὶ χαρίσματος, ἀποφάσισε ὅπως προχωρήσει στὴν ἔκδοση εἰδικοῦ

9. Η προσέγγιση των ευχαριστιακών λόγων του Κατά Ιωάννη 6 (στ. 53-56) από την οπτική της "Ηθικής του Δώρου". Η σημασία της "Μετάληψης" ως "Κοινωνίας θείας" στις απαρχές του 21ου αι. SingiLogos Vol 1 № 1 – October 2021 <https://singilogos.singidunum.ac.rs/singilogos-vol-1-no-1-october-2021/> 150-170
  10. «Ελευθερία από» και «Ελευθερία για να». Μια νέα προσέγγιση του Ρωμ. 5-8 στο πλαίσιο της βαπτισματικής Θεολογίας του 21^{ου} αι. *Η ανθρώπινη Υπαρξη και το Μέλλον ως Εκπληξη* 22-23 Μαΐου 2019 Επιστημονική Συνάντηση ΑΕΑΑ 22-23 Μαΐου 2019 Επιστημονική Συνάντηση ΑΕΑΑ Θεολογία 92 (2021) 36-59 https://www.aeaa.gr/view_cat.php?cat_id=453
  11. (Σε συνεργασία με Ιωάννη Γρηγοράκη), Διάλογος για ένα νέο Μάθημα Θρησκευτικών: Συγκριτική Θεώρηση των απόψεων ΠΕΘ και ΚΑΙΡΟΥ περί του Μαθήματος των Θρησκευτικών (ΜτΘ). Ατενίζοντας το μέλλον επί τη βάσει της βιβλικής Θεολογίας και της εικαστικής Τέχνης. *Επιστημονική Επιθεώρηση του Μεταπτυχιακού Προγράμματος «Σπουδές στην Ορθόδοξη Θεολογία»* ΙΑ' (2020) 69-95.
  12. (Σε συνεργασία με Δ. Αθανασίου), Η Βίβλος στο Ισλάμ. *Επιστημονική Επιθεώρηση του Μεταπτυχιακού Προγράμματος «Σπουδές στην Ορθόδοξη Θεολογία»* ΙΑ' (2020) 96-122.
  13. Σ. Δεσπότη, «Η ανάσταση του Λαζάρου και των “αδελφών” του στο κατά Ιωάννην Ευαγγέλιο», *Ενατενίσεις (περιοδική έκδοση της Ιεράς Μητροπόλεως Κύκκου και Τηλλυρίας)*, 33, Ιούλιος-Αύγουστος 2019, 68-82. Πρόκειται για ανακοίνωση στο Θ' Θεολογικό-Αγιολογικό Συνέδριο με θέμα : «Ο Άγιος Λάζαρος, ο τετραήμερος και φίλος του Χριστού». Ιερά Μητρόπολις Λαγκαδά. Φεβρουάριος 2018. <http://scholar.uoa.gr/sotdespo/presentations>
  14. Προς Εμμαούς: Αντιμετωπίζοντας το πένθος επί τη βάσει της αφήγησης του Λονκά και της Elisabeth Kubler-Ross Υπό Έκδοση από τους Ορθόδοξους Θεολόγους του Columbia της Αμερικής, Institute of Studies in Eastern Christianity, ένα συνέδριο αρχές Δεκεμβρίου στη Νέα Υόρκη. Το συνέδριο τα τελευταία χρόνια είναι διαδικτυακό. Μετά συνήθως βγαίνουν πρακτικά στα αγγλικά και στη συνέχεια βγαίνει βιβλίο από το Georgia Press.
  15. Η «επιστροφή στον Οίκο»: Ιδιωτικό και Δημόσιο στον αρχαίο Κόσμο και στην Καινή Διαθήκη¹² - Προεκτάσεις για την εποχή μετά τον Κορωνοϊό: Υπό έκδοση SYNTHESIS Επετηρίδα Θεολογικής Σχολής ΑΠΘ.<https://search.lib.auth.gr/Record/1139>
  16. Πρωτοχριστιανισμός, Μάθημα των Θρησκευτικών και Δημόσιος Χώρος Τίτλος: *Μονόλογος; Επίλογος; ή Διάλογος; Υπότιτλος: Οι προκλήσεις και οι προοπτικές για τη Θρησκευτική Εκπαίδευση ENTOΣ του Δημόσιου Χώρου*. Επιμ. Αθ. Στογιαννίδης
  17. «Μή μου ἄπτου»: *Αγιότητα και Σώμα στην Καινή Διαθήκη Συνέδριο Άρτου Ζωής* με θέμα "Αγιότητα: Θεολογία και ιστορία", στις 26 και 27 Νοεμβρίου 2021.
  18. Λογεία και Ελευθερία στον Απόστολο Παύλο και στον Ιωάννη Λίνδιο (Αποστολικό Ιεροκήρυκα και Επίσκοπο Μύρων) (σε συνεργασία με τον πατ. Γ. Μπροβήλο) ΔΙΕΘΝΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ Θεολογική Σχολή Αθηνών, 4 – 7 Νοεμβρίου 2021 Υμεῖς γὰρ ἐπ' ἔλευθερίᾳ ἐκλήθητε (Γαλ. 5,13) 1821-2021.
  19. Γυναίκες "Ευαγγελίστριες" στην Ελλάδα τον 1^ο και 20ο αι. (Γυναίκες και Ερμηνεία της Βίβλου. Σύναξη Υπό έκδοση).
  20. Βίβλος και Μεσόγειος: Σύμβολο "Χάους" ή Σταυροδρόμι; ΘΡΗΣΚΕΙΑ ΚΑΙ ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΟΤΗΤΑ ΣΤΗ ΜΕΣΟΓΕΙΟ. Θερινό Πανεπιστήμιο 05-08.07.2018 Άνδρος <https://drive.google.com/file/d/1YEBozDeZwPepjaLEZ0dhUQuFrd-wv7Se/view> <https://www.youtube.com/watch?v=xS7fE9lH8po&list=PL93pgiDq4UhIsZ32mFvKP8I6U1dmh-xU&index=19&t=0s>
- <http://www.soctheol.uoa.gr/proboli-newn/8rhskeies-kai-diapolitismikothta-sth-mesogeio-8erino-panepistimio-toy-tmimatos-koinwnikis-8eologias-e-k-p-a.html>

έπιστημονικού Τόμου. Ό Τόμος θὰ ἀφορᾶ τὴν ιστορία, τὴν θεολογία καὶ τὴν ἐν γένει προσφορὰ τοῦ ἀγγελικοῦ πολιτεύματος ἀπὸ τὶς ἀπαρχές του μέχρι τὴν σύγχρονη ἐποχή

¹² Σχετικά πρόσφατη είναι η σχετική δημοσίευση Susan E. Hylen, Public and Private Space and Action in the Early Roman Period. *New Testament Studies* 66 (2020), 534-553.

28. Σ. Δεσπότης, Λ. Ζιάρας, Η Θεολογία στον σύγχρονο Ευρωπαϊκό Πολιτισμό με τη ματιά ενός Βιβλικού Θεολόγου και ενός εικαστικού νέων Μέσων: Ο «Υιός του Ανθρώπου» (Deus Homo) των Ευαγγελίων και ο Homo Deus του Harari. Σκέψεις για το μέλλον ενός Τμήματος Θεολογίας Κοινωνικής και Θρησκειολογία, Σ. Δεσπότης (κά.), Η Θεολογία συναντά τις άλλες Επιστήμες και Τέχνες. Σάββατο 28..05.2022. Αθήνα ΕΚΠΑ 2023, 129-178
21. Η Σμύρνη της Αποκάλυψης του Ιωάννη (1ος αι. μ.Χ.) και «Αποκαλυπτικές» Σκηνές στην Αθήνα της δεκαετίας του 20. ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΘΕΟΛΟΓΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ 2022: ΘΕΟΛΟΓΙΚΕΣ ANIXNEYESEIΣ ΣΤΗ ΣΤΑΧΤΗ ΤΗΣ ΜΙΚΡΑΣΙΑΣ <https://hub.uoa.gr/conference-of-the-theological-school-of-nkua-for-asia-minor/> ων Αρχών του 20ού αι <https://hub.uoa.gr/conference-of-the-theological-school-of-nkua-for-asia-minor/>
22. Κατά Ιωάννη και Λογοτεχνία. Μια σπουδή στο Προοίμιο του Κατά Ιωάννη επί τη βάσει της «Γλώσσας μας» του Γ. Μπαμπινιώτη». Τιμητικός Τόμος της Θεολογικής Σχολής του ΕΚΠΑ επί τη συμπληρώσει δεκαπενταετούς εύκλεούς πρωθιερχαρχικής διακονία του Μακαριωτάτου Αρχιεπισκόπου Αθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ιερωνύμου Β'
23. Το "Άσμα των Ασμάτων" του αποστόλου Παύλου (Α' Κορινθίους 13) σε αντίστιχη προς το πλατωνικό ΣΥΜΠΟΣΙΟ. Επιστημονικό Συνέδριο "Γλυκύπικρον ἀμάχανον ὄρπετον. Ο έρωτας στη διαχρονία της ελληνικής γραμματείας" [14-15/2/23] <https://hub.uoa.gr/conference-love-in-the-timelessness-of-greek-literature/>
24. 'You are the salt on earth" Reflexions on the use of the symbol of Salt in the New Testament under the perspective of Martyria - Mission. Orthodoxy and Otherness in the Modern World An international webinar jointly organized by the School of Theology, National and Kapodistrian University of Athens (NKUA) and the international scholarly journal *Salt: Crossroad of Religion and Culture* on the occasion of the release of the inaugural issue Nr 1.
25. Η Έλευση του Παύλου στο Κλεινό Άστυ και η αθηναϊκή Ριβιέρα Υπό έκδοση στο Περιοδικό ΘΕΟΛΟΓΙΑ
26. Οι Νικολαΐτες: Διευκρινίσεις αναφορικά με την ταυτότητά τους Υπό Έκδοση Περιοδικό Θεολογία.
27. Ταξίδεψε ο Παύλος στην Ισπανία; Υπό Έκδοση Περιοδικό Θεολογία.
28. Χαρακτήρες στο Κατά Ιωάννη. A. Η Συνάντηση με τον Νικόδημο (Dramatis Personae in the Gospel of John I. Nikodemus) [SingiLogos Vol 3 Nº 1 – October 2021](#)
29. Χαρακτήρες στο Κατά Ιωάννη. B. Ο Δίδυμος Θωμάς ως Μοντέλο Μεταστροφής μετά τη Μεταστροφή (Dramatis Personae in the Gospel of John II: THOMA) [SingiLogos Vol 4 Nº 1 – October 2023 ΥΠΟ ΕΚΔΟΣΗ](#)
30. Η Θέωση ως Χρίστωση στο Κατά Ιωάννη. Τιμητικός Τόμος προς τιμήν του πατ. Βασιλείου Τζέρπου (ΥΠΟ ΕΚΔΟΣΗ).
31. Το κακό κατά τον Ψευδο-Διονύσιο Αρεοπαγίτη στο περὶ θείων Ὄνομάτων και οι αιτιώδεις συνθήκες του στον σύγχρονο κόσμο. Υπό έκδοση στο (+ Αργυρώ Μαρινοπούλου)

III. ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΙΣ ΣΕ ΞΕΝΟΓΛΩΣΣΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ ΚΑΙ ΣΕΙΡΕΣ

<https://en-uoas.gr.academia.edu/SotiriosDespotis>

-
32. Panagopoulos, Johannis: *Artikel Orthodoxe Kirchen / Theologie*, in: *Neues Handbuch Theologischer Grundbegriffe. Neuauflage 2005*, hg.v. Peter Eicher. 4 Bände, München 2005. Κατά την καινούργια έκδοση του Λεξικού επιμελήθηκα την ενημέρωση της Βιβλιογραφίας σχετικά με την Ορθοδοξία.
33. Das Evangelium als Hörgeschehen, *Orthodoxes Forum* 20 (2006) 181-193. Πρόκειται για βελτιωμένη έκδοση του Τα Ευαγγέλια ως Λειτουργικά Ακροάματα, *ΓΗΘΟΣΥΝΟΝ ΣΕΒΑΣΜΑ Αντίδωρον τιμῆς καὶ μνήμης εἰς τὸν μακαριστὸν καθηγητὴν τῆς Λειτουργικῆς Ιωάννην Μ. Φουντούλην († 2007)Τόμος Α'*, (επιμ. Π. Σκαλτσή, αρχμ. N. Σκρέττα) Θεσσαλονίκη 2013, 527-548.
34. The Way to Emmaus (Lk. 24, 13-32) *Orthodoxes Forum* 22 (2008) 169-180. Πρόκειται για βελτιωμένη έκδοση του Η Πορεία προς Εμμαούς, Ειρμός (Ετήσια Επιστημονική Επετηρίδα Αποστολικής Διακονίας) 1 (2004) 513-535.

35. Die Seefahrtperikope (Apostelgeschichte 27,1-28,10), *Orthodoxes Forum* 24:2 (2010) 153-160. Πρόκειται για την εργασία μου: Το ταξίδι του Παύλου στη Ρώμη και το Ναυάγιο στη Μελίτη. *Διακονία, Λειτουργία, Χάρισμα* (Γ. Γαλάνης... Σ. Δεσπότης). *Τιμητικό αφιέρωμα στον καθηγ. Γ. Γαλίτη, Λεβαδειά*: Εν Πλώ 2006 189-201.
36. Paul of Acts and the Strategic of his Mission. *Ökumene ist keine Häresie. Theologische Beiträge zu einer ökumenischen Kultur*. Tübingen: Brill 2021, 562-580.
37. Paul and Zeno. Υπό έκδοση *International Journal of Orthodox Theology*. Αναπτύσσω κοινά στοιχεία του Παύλου όπως αυτός παρουσιάζεται από τον Λουκά στο Πρ. 17 με την «εικόνα» του ιδρυτή των στωικών Ζήνων. Βλ. Σωτήριος Σ. Δεσπότης, *O Παύλος στην Αθήνα*, εκδ. Άθως, Αθήνα 2009, 106-109. Ενσωματώθηκε και στο No. 36.
38. „Kommt und seht!“ Ἐρχεσθε καὶ ὄψεσθε (Joh 1,35-39): *Die ersten Worte Jesu im Johannesevangelium und die Formierung seines Jünger-Kreises* στον τόμο των εισηγήσεων του „Novum Testamentum in Vetere latet, Vetus Testamentum in Novo patet“. Sofia 11.-13.10.2018 International Conference of the Biblioteca Biblica of Sofia (20th Anniversary).
39. Am Anfang war die Hochzeit: Jesus erstes Zeichen im Johannesevangelium". Die biblischen Assoziationen der Hochzeit in Kana (Joh. 2:1-12) *Orthodoxes Forum* 26 (2012) 7-25. Πρόκειται για βελτιωμένη έκδοση του *Βιβλικοί Συνειρμοί της περικοπής του Γάμου της Κανά* (2, 1-11) *ΕΕΘΣΠΑ* 36 (2011) 319-342. Κατόπιν εισήγησης του van de Watt θα δημοσιευθεί στο περιοδικό της New Testament Society of South Africa.
40. The Intimacy of Paul to the Thessalonians in 1Thess. 2: 7b-12 *ЕЛПΙΣ* Redakcja czasopisma teologicznego (<http://elpis.edu.pl/autorom>) 16 (2014) 99-111. (<http://www.ceeol.com/aspx/issuedetails.aspx?issueid=e9628be3-4c14-44c0-adc2-8235fa3b94d1&articleId=6fd48d98-5df5-465b-bfd3-b5e0468b7887>
41. Doxologische Ethik im 1. Timotheusbrief. Eine orthodoxe Perspektive Metapher – Narratio – Mimesis – Doxologie Begründungsformen frühchristlicher und antiker Ethik Kontexte und Normen neutestamentlicher Ethik / Contexts and Norms of New Testament Ethics Band VII Herausgegeben von Ulrich Volp, Friedrich W. Horn und Ruben Zimmermann Tübingen 2016; 355-374
42. Die himmlische Liturgie (Apk. 4-5) in ihrem Kontext und die Interaktion mit der irdischen Liturgie "Poetik und Intertextualität in der Apokalypse / Poetics and Intertextuality in the Book of Revelation" (WUNT I; Mohr Siebeck; ed. by Tobias Nicklas, Stefan Alkier & Thomas Hieke 2016). 437-457.
43. Philosophical Ethics and Christian Ethics, in A. Antonopoulos and S. Despotis, Long Standing Principles of Eastern Orthodox Christian Theology, engl. trans. by A. Antonopoulos (Patrai, GR.: Hellenic Open University Publications, 2015) 157-230.
44. Gal 3:6-9.23-29: Orthodox Readings of the Relevant Pauline Texts with Regard to the Debate between the Old and the New Perspectives. Participation, Justification and Conversion Eastern Orthodox Interpretation of Paul and the Debate between Old and New Perspectives on Paul (Hgg. A. Despotis), Tubingen: Mohr Siebeck 2017, 181-205.
45. Sotirios Despotis – Dr. P. Stamatopoulos, Intertextuality between two “forbidden” holy books: Canticum and Revelation “The Song of Song in the Jewish and Christian Literature” Symposium in Greece, Athens, Dourouteio Centre 19. 10. 2016. Athens: Social Theology and Religious Studies 2019, 25-35. <https://drive.google.com/file/d/18AzdCAQIWjehBlOnLEaTepDWwChuVQMR/view>
46. Sotirios Despotis, Dr. Panagiotis Stamatopoulos, From the Maccabees to Early Christians: the Witness as Martyr. «Ολοκαύτωμα: Διαχρονικές και Διεπιστημονικές Προσεγγίσεις». Διεθνές Συνέδριο του Τμήματος Κοινωνικής Θεολογίας του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών υπό την αιγίδα της Ενωσης Μορφωτικών Ινστιτούτων της Ε.Ε. (EUNIC) και υλοποιείται σε συνεργασία με το Ινστιτούτο Θερβάντες, το Ινστιτούτο Γκαίτε και τις Πρεσβείες του Ισραήλ, της Πολωνίας και της Ρουμανίας στην Αθήνα. Η δράση εντάσσεται στους επίσημους εορτασμούς για τα 180 έτη από την ίδρυση του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών. Υπό Δημοσίευση στα Πρακτικά.

47. Leadership in Matthew's Gospel. A Socio-Rhetorical Approach to the Sermon of Mount (Matt. 5-7) Dr. S. S. Despotis – L.M. Domestichos The *Journal of Biblical Perspectives in Leadership* (JBPL <https://www.regent.edu/acad/global/publications/jbpl/>)
48. Artemis and Thecla. The Meeting of the ancient Goddess with the Christian female apostolic Saint in the first four Centuries of Christianity (Historical and comparative Reflections). *International Scholarly Conference Proceedings Corinth 23-25 June 2014* http://www.pemptousia.gr/2014/06/ένα-διεθνές-συνέδριο-για-την_απόκρυψη/_ΕΛΠΙΣ Redakcja czasopisma teologicznego (<http://elpis.edu.pl/autorom>) <https://elpis.uwb.edu.pl/index.php/Elpis/index> 24 (2022) 127-130
49. The Interpretation of the Bible in the East in the Life of the Greek Orthodox Church: An Overview of Current Status - Tomorrow's prospects. *SingiLogos Vol 2 № 1 – October 2022, 10-20*
50. T. Mavromoustakos ; S. Despotis The six stone water-pots containing two or three firkins a piece. A contribution to the understanding of the numbers of the John Gospel (2:6). THEOLOGY AND CULTURE (College University Logos), 4 (2022) 43-56.
51. T. Mavromoustakos, S. Despotis Jesus burial and resurrection according to John Gospel. The significance of the numbers two and one hundred. THEOLOGY AND CULTURE (College University Logos) 4 (2022) 81-94.
52. The ΒΙΑΣΜΟΣ of the Kingdom of Heaven in Mt. 11, 12 <https://www.dropbox.com/s/0met3pnwm5rviqv/YΠΟ%20ΕΚΛΟΣΗ%20ΧΕΝΕΣ%20ΝΕΟ%20ΤΕΛΟΣ%20ΒΙΑΣΜΟΣ.pdf?dl=0> ChAT. Theological Yearbook (Christian theological Academy in Warsaw).
53. "The Islamic Bible". Σε συνεργασία με τον Δ. Αθανασίου Al Qasemi Journal of Islamic Studies 6 (2022) 61-78.
-

Βλ. και άλλα Άρθρα στον προηγούμενο Κατάλογο

Αγγλικές δημοσιεύσεις εκλαϊκευμένων βιβλικών θεμάτων στην αγγλική βλ. «*Odoiporikon*» - Orthodox Mission in the East Quarterly Newsletter of the Patriarchal Foundation of the Far East Mission <https://patriarchikoidryma.gr/periodiko/>

ΥΠΟ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ – ΑΝΑΜΕΝΕΤΑΙ Η ΕΓΚΡΙΣΗ

---

1. Ακούγοντας λατρευτικά το «Ευαγγέλιο του Ιησού Χριστού, Υιού του Θεού» στη μεταμεταμοντέρνα Εποχή (μετά τον Κορωνοϊό). Υπό έκδοση.
2. Die Einheit Joh. 2-4 und das Motiv der hochzeitlichen Erfahrung des Paschafestes.
3. Altes Testament und die Liturgie der Gr. Orthodoxen Kirche.
4. VORAUSSETZUNGEN zur Auslegung DER OFFENBARUNG DES JOHANNES.
5. **From the Maccabees to Early Christians: the Witness as Martyr.**
6. Didymus Thomas as a model of conversion after the conversion Conference on Religious and Philosophical Conversion (CoRPC),. Universität Bonn, 25-27 September 2018.
7. Σωτηρίου Δεσπότη – Ιωάννας Γρηγοράκη, «Η Βίβλος ως αύθεντικό Facebook της νέας γενιᾶς. Μέθοδοι δξιοποίησης Βιβλικῶν περικοπῶν στήν ἐνοριακή κατήχηση καὶ συντροφιά» Τρίτο Ἐνιαύσιο Ἱερατικό Συνέδριο τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Νέας Κρήνης καὶ Καλαμαριᾶς. . <https://imkal.gr/ieratiko-sinedrio/>

IV. ΜΕΤΑΦΡΑΣΕΙΣ με ΣΧΟΛΙΑ

---

1. Πάπας Βενέδικτος ΙΣΤ', *Iησούς από Ναζαρέτ. Α' Μέρος Από τη Βάπτιση στον Ιορδάνη έως τη Μεταμόρφωση*, Αθήνα: Ψυχογιός 2007, σσ. 350. (Μτφρ Σ.Δεσπότη σε συνεργασία με άλλους συντελεστές) <http://www.psichogios.gr/site/Books/show?cid=22387>
2. Πάπας Βενέδικτος ΙΣΤ', *Iησούς από Ναζαρέτ. Β' Μέρος: Από την Είσοδο στην Ιερουσαλήμ μέχρι και την Ανάσταση*, Αθήνα: Ψυχογιός 2012, σσ. 296. <http://www.psichogios.gr/site/Books/show/1001205>
3. Πάπας Βενέδικτος ΙΣΤ', *Iησούς από Ναζαρέτ. Πρόλογος. Οι αφηγήσεις αναφορικά με την παιδική ηλικία του Ιησού*. Αθήνα: Ψυχογιός 2013 (σε συνεργασία με την Ι. Γρηγοράκη). <http://www.psichogios.gr/site/Books/show/1001975>
4. Γιοακίμ Γκνίλκα, *Χριστιανισμός και Ισλάμ. Μια νέα Προσέγγιση*. Αθήνα: Ψυχογιός 2009. Περιλαμβάνονται δύο τόμοι
- 4a. Η Βίβλος και τὸ Κοράνι [= Joachim Gnilka, Bibel und Koran : was sie verbindet, was sie trennt, Freiburg im Breisgau [u.a.] : Herder, 2007⁶],
- 4b. Γιοακίμ Γνίλκα, *Οι „Ναζαρηνοί“ και τὸ Κοράνι* [= Joachim Gnilka, *Die Nazarener und der Koran: eine Spurensuche*, Freiburg im Breisgau; Basel; Wien: Herder, 2007], Αθήνα: Ψυχογιός 2009. <http://www.psichogios.gr/site/Books/show?cid=22597> . (Μτφρ Σ.Δεσπότη σε συνεργασία με άλλους συντελεστές)
5. Shimon Gibson, *Οι τελευταίες Ημέρες του Ιησού με βάση τα αρχαιολογικά Ευρήματα*. (Μτφρ. Σ. Δεσπότη, Ι. Γρηγοράκη), Αθήνα: Ουρανός 2010 <http://www.psichogios.gr/site/Books/show?cid=1000233>.
6. D. Gibson, & M. M. McKinley, *O Κώδικας του Ιησού*. Αθήνα: Ουρανός 2016 <http://www.psichogios.gr/site/Books/show/1003394/o-kwdikas-toy-ihsou>
7. N.T. Wright, *Απόστολος Παύλος: Η Ζωή και το Έργο*. Μτφρ Σ. Δεσπότη σε συνεργασία με Ι. Γρηγοράκη. Αθήνα: Ουρανός 2019.
8. Έρικ Μεταξάς, Θαύματα, <http://www.psichogios.gr/site/Books/show/1003179/thaymata> <http://www.psichogios.gr/site/Books/show/1003394/o-kwdikas-toy-ihsou>
9. Επιμ. Μτφρ. (σε συνεργασία με Α. Ακρίδα) Erik Waaler, *Ο όρος “Ναζωραϊός” ως μεσσιανικός τίτλος στο Μτ. 2, 23 και η «ετυμολόγησή» του*. Συζητώντας με τον Απόστολο των Εθνών Παύλο και τον René Girard, (βλ. ανωτέρω) 73-98.
10. Nikolaus Wanderinger, *Γιατί ο Ιησούς «έπρεπε» να πεθάνει και πώς μας έσωσε; Μία δραματική ανάγνωση του βίου και του θανάτου του Ιησού* (επιμ.σε συνεργασία με την Κ. Κεφαλέα). **Συζητώντας με τον Απόστολο των Εθνών Παύλο και τον René Girard, 99-118.**
11. Επιμ. Μτφρ. A. Αντωνόπουλον, Dr. Michael Wolter Ή προγραμματικότητα τῆς Πίστης. Σκέψεις γιά τήν σημασία τῆς Πίστης στή Θεολογία τοῦ Αποστόλου Παύλου καί τή Σύγχρονη Εποχή. *Έπιστημονική Έπιθεώρηση τοῦ Μεταπτυχιακοῦ Προγράμματος Σπουδές στήν Όρθοδοξη Θεολογία τοῦ Έλληνικοῦ Ανοικτοῦ Πανεπιστημίου*, Τόμ. Z (2016) 654-672.
12. Επιμ. Μτφρ. Erik Waaler (σε συνεργασία με Α. Ακρίδα), *Η επίδραση της χρήσης του Σεμά από τον Παύλο στο Α' Κορ. 8, 6 στη διαμόρφωση ταυτότητας των Χριστιανών της Κορίνθου. Συζητώντας με τον Απόστολο των Εθνών Παύλο και τον René Girard, 23-41.*
13. Michael Wolter, Η Ηθική του Παύλου ως εφαρμοσμένη Εκκλησιολογία, (επιμέλεια μετάφρασης). **Συζητώντας με τον Απόστολο των Εθνών Παύλο και τον René Girard, 42-54.**
14. Michael Wolter, Η Αμαρτία σύμφωνα με την Κ.Δ. (Sünde nach dem Neuen Testament), *ΔΒΜ* 38 (2010) 65-81

V. ΕΠΙΜΕΛΕΙΕΣ ΤΟΜΩΝ ΣΥΛΛΟΓΙΚΩΝ

---

1. *Διακονία, Λειτουργία, Χάρισμα Τιμητικό αφιέρωμα στον καθηγ. Γ. Γαλίτη, Λεβαδειά: Εν Πλώ 2006* (σε συνεργασία με τον Χρ. Καρακόλη κ.ά.).
2. *ΔΕΛΤΙΟ ΒΙΒΛΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ* 35 (2007). Αφιέρωμα: *Ιησούς Χριστός και Σύγχρονες Ερμηνευτικές Μέθοδοι*.

3. Απ. Παύλος και Κόρινθος. 1950 Έτη από την Αφιξή του. Πρακτικά Α' Παγκόσμιου Συνέδριου, Κόρινθος 2007. Αθήνα: Ψυχογιός 2009 (σε συνεργασία με τους Χρ. Καρακόλη, Κ. Μπελέζο).
4. Η Ορθοδοξία στον 21^ο αι.: Προοπτικές Συνάντησης Ανατολής και Δύσης. ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΑΝΟΙΚΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ, Πάτρα 2008.
5. ΔΕΛΤΙΟ ΒΙΒΛΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ 37 (2009). Αφιέρωμα: Απόστολος Παύλος (σε συνεργασία με τον Χρ. Καρακόλη).
6. Συμμετέχω στην επιστημονική-συντακτική Επιτροπή της ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗΣ ΤΟΥ ΜΕΤΑΙΠΤΥΧΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΣΠΟΥΔΕΣ ΣΤΗΝ ΟΡΘΟΔΟΞΗ ΘΕΟΛΟΓΙΑ» την οποία εκδίδει το ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΑΝΟΙΚΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ-ΣΧΟΛΗ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ. ΕΧΟΥΝ ΕΚΔΟΘΕΙ ΤΡΕΙΣ ΤΟΜΟΙ. www.eap.gr/newsite/images/stories/pdf/orth_epitheorisi.pdf
7. Συμμετείχα από 01.2014 – 01.2015 στην επιστημονική-συντακτική Επιτροπή του Περιοδικού Θεολογία.
8. Ο Απόστολος Παύλος. 1950 έτη από το Μαρτύριό του. Πρακτικά Συνεδρίου Ιεράς Μητροπόλεως Ηλείας και Τμήματος Κοινωνικής Θεολογίας ΕΚΠΑ (Πύργος και Αμαλιάδα, Φεβρουάριος 2017). Πύργος 2018 (Πύργος και Αμαλιάδα Φεβρουάριος 2017) 2018.
10. Σ. Δεσπότης και Π. Σταματόπουλος, [The Song of Songs in Jewish and Christian Literature](#): Athens, 19.10.2016, Dourouteio Centre. ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ (Αθήνα, Οκτώβριος 2017). Athens: Department of Social Theology and the Study of Religions 2019.
11. Συζητώντας με τον Απόστολο των Εθνών Παύλο και τον René Girard Athens: Department of Social Theology and the Study of Religions 2019.<https://drive.google.com/file/d/1A0jZWEvxJutG9kP9H-UjeaUUKQMpvnL/view>

VI. ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΕΡΓΩΝ

---

1. Ι. Παναγόπουλος, Η Ερμηνεία της Αγίας Γραφής στην Εκκλησία των Πατέρων. Τόμοι Α' και Β'. Αθήνα: Άθως 2010.

VII. ΛΗΜΜΑΤΑ τα οποία δόθηκαν προς δημοσίευση στη Μεγάλη Ορθόδοξη Χριστιανική Εγκυκλοπαίδεια ([MOXE] Αθήνα: Στρατηγικές Εκδόσεις 2010-). Βλ. πιστοποιητικό <https://www.dropbox.com/s/5r7dihqyqqacuhy/DESPOTISMOXE.pdf?dl=0>

1. *ΑΙΓΑΛΟΙ*
2. *ΑΡΧΑΙΓΑΛΟΙ*
3. *ΑΒΒΑΔΩΝ-ΑΠΟΛΛΥΩΝ*
4. *ΑΣΠΑΣΜΟΣ*
5. *ΑΣΩΜΑΤΟΙ*
6. *ΔΕΥΤΕΡΑ ΠΑΡΟΥΣΙΑ*
7. *ΔΥΝΑΜΕΙΣ Τάξεις του επονυράνιου κόσμου*
8. *ΕΜΜΑΟΙ*
9. *ΕΠΙΝΙΚΙΟΣ (ΤΡΙΣΑΓΙΟΣ)* Ήσαϊας-Αποκ.
10. *ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ*
11. *ΕΠΙΣΤΑΤΗΣ*
12. *ΕΡΜΗΣ*
13. *ΕΡΜΟΓΕΝΗΣ*
14. *ΙΕΡΟΥΣΑΛΗΜ-εποχή Ιησού*

VIII. ΒΙΒΛΙΟΚΡΙΣΙΕΣ

---

1. Πάπας Βενέδικτος ΙΣΤ', *Iησούς από Ναζαρέτ Α' Μέρος Από τη Βάπτιση στον Ιορδάνη έως τη Μεταμόρφωση* Αθήνα: Ψυχογιός 2007, σσ. 350. *ΔΒΜ* 34 (2006) 278-282.
2. Yizhar Hirschfeld, *Qumran. Die ganze Wahrheit. Die Funde der Archäologie- neu bewertet*, Gütersloh: Gütersloher Verlagshaus 2006. σσ. 384. *ΔΒΜ* 35 (2007) 132-138.
3. K. Νικολακοπούλου, *Ερμηνευτικά Μελετήματα από Ρητορικής και Υμνολογικής Επόψεως*, Θεσσαλονίκη: Πουρναρά 2005. Σύναξη 106 (2008) 101-103.
4. Despoina M. Kalogeraki, **The Concept of Sinlessness and Sinfulness in the first Letter of John: With reference to the paradox encountered in 1:6-10/3:6-10**, Thessaloniki: ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗ ΕΛΠΙΣ 2007. Σύναξη 108 (2009) 103-106.
5. Π.Κ. Βλαχάκος, *To Συντακτικό της Καινής Διαθήκης*, Θεσσαλονίκη: Σταμούλη 2007, σσ. 388. *ΔΒΜ* 37 (2009) 140-1.
6. Hans Küng, *Ist die Kirche noch zu retten? (Μπορεί η Εκκλησία ακόμη να σωθεί;)* München-Zürich: Piper 2011, Σύναξη 118 (2011) 124-125. Σύναξη 119 (2011) 116-7.
7. Σ. Αγοριδης, **Η επί του όρους Ομιλία του Ιησού, Εισαγωγικά-Σύντομο Υπόμνημα**, Αθήνα: Αρτος Ζωής 2010. Σύναξη 119 (2011) 107-111.
8. FRÜHCHRISTENTUM UND KULTUR (Πρωτοχριστιανισμός και Πολιτισμός), Herausgegeben von Ferdinand R. Prostmeier, Freiburg-Basel-Wien: Herder 2007. *ΔΒΜ* 37 (2009) 141-6.
9. Hans Küng, *H Αρχή των πραγμάτων. Φυσικές Επιστήμες και Θρησκεία*. Μτφρ. Ευάγγελος Θεοδώρου. Αθήνα: Ουρανός 2009 σ.σ. 433 *ΔΒΜ* 37 (2009) 146-8.
10. Πάπας Βενέδικτος ΙΣΤ', *Iησούς από Ναζαρέτ. Βιβλίο 2. Από την Είσοδο στην Ιερουσαλήμ μέχρι και την Ανάσταση*. Μτφρ. Σ.Σ. Δεσπότης. Αθήνα: Ψυχογιός 2012, σσ. 295. *ΔΒΜ* 38 (2010) 108-116.
11. Jörg Frey, James A. Kelhoffer, Franz Tóth (Hgg.), *Die Johannesapokalypse, Kontexte-Konzepte –Rezeption, Wissenschaftliche Untersuchungen zum Neuen Testament* 287, Mohr Siebeck: Tübingen 2012 *Orthodoxes Forum* 27 (2013) 95-98.
12. Sven van Meegen, Josef Wehrle (Hgg.), *Macht und Ohnmacht in der Bibel, Prof. P. Dr. Otto Wahl SDB zu Ehren*, Berlin: Lit 2012 *Orthodoxes Forum* 27 (2013) 99.
13. Friedrich Wilhelm Horn (Hg.) / Michael Wolter (Hg.), *Studien zur Johannesoffenbarung und ihrer Auslegung Festschrift für Otto Böcher zum 70. Geburtstag*. Neukirchener Verlag 2005. *ΔΒΜ* 29β (2012) 182-185
14. Reza Aslan, **Zealot: The Life and Times of Jesus of Nazareth**, Random House 2013 **Υπό έκδοση ΔΙΑΛΟΓΟΣ: ΣΠΟΥΔΕΣ ΣΤΗ ΘΕΟΛΟΓΙΑ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ ΤΟΥ Μ.Π.Σ. «ΟΡΘΟΔΟΞΗ ΘΕΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΣ ΠΛΟΥΡΑΛΙΣΜΟΣ»**.
15. Alois Prinz, *Jesus von Nazaret*, Gabriel Verlag 2013. **Υπό έκδοση ΔΙΑΛΟΓΟΣ: ΣΠΟΥΔΕΣ ΣΤΗ ΘΕΟΛΟΓΙΑ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ ΤΟΥ Μ.Π.Σ. «ΟΡΘΟΔΟΞΗ ΘΕΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΣ ΠΛΟΥΡΑΛΙΣΜΟΣ»**.
16. Colm Tóibín, *The Testament of Mary*, Viking 2012. **Υπό έκδοση ΔΙΑΛΟΓΟΣ: ΣΠΟΥΔΕΣ ΣΤΗ ΘΕΟΛΟΓΙΑ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ ΤΟΥ Μ.Π.Σ. «ΟΡΘΟΔΟΞΗ ΘΕΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΣ ΠΛΟΥΡΑΛΙΣΜΟΣ»**
17. Bill O'Reilly, Martin Dugard, *Killing Jesus: A History*. Kindle edition 2013. **Υπό έκδοση ΔΙΑΛΟΓΟΣ: ΣΠΟΥΔΕΣ ΣΤΗ ΘΕΟΛΟΓΙΑ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ ΤΟΥ Μ.Π.Σ. «ΟΡΘΟΔΟΞΗ ΘΕΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΣ ΠΛΟΥΡΑΛΙΣΜΟΣ»**
18. Joachim Gnilka, *Die Nazarener und der Koran. Eine Spurensuche*, Freiburg-Basel-Wien: Herder 2007. - *Bibel und Koran. Was sie verbindet, was sie trennt*, Freiburg-Basel-Wien: Herder '2007. *ΔΒΜ* 36 (2008) **Υπό Έκδοση ΔΙΑΛΟΓΟΣ: ΣΠΟΥΔΕΣ ΣΤΗ ΘΕΟΛΟΓΙΑ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ ΤΟΥ Μ.Π.Σ. «ΟΡΘΟΔΟΞΗ ΘΕΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΣ ΠΛΟΥΡΑΛΙΣΜΟΣ»**
19. Wolfgang Klausnitzer, *Jesus und Muhammad. Ihr Leben. Ihre Botschaft. Eine Gegenüberstellung*, Freiburg-Basel-Wien: Herder 2007. **Υπό Έκδοση ΔΙΑΛΟΓΟΣ: ΣΠΟΥΔΕΣ ΣΤΗ ΘΕΟΛΟΓΙΑ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ ΤΟΥ Μ.Π.Σ. «ΟΡΘΟΔΟΞΗ ΘΕΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΣ ΠΛΟΥΡΑΛΙΣΜΟΣ»**.
20. Ulrich Berges, *Das Buch Jesaja. Komposition und Endgestalt*, (HBS 16) Freiburg-Basel-Wien: Herder 1998. **Υπό Έκδοση ΔΙΑΛΟΓΟΣ: ΣΠΟΥΔΕΣ ΣΤΗ ΘΕΟΛΟΓΙΑ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ ΤΟΥ Μ.Π.Σ. «ΟΡΘΟΔΟΞΗ ΘΕΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΣ ΠΛΟΥΡΑΛΙΣΜΟΣ»**.
21. Z. Τερλιμπάκου, «καὶ ἔφαγον πάντες καὶ ἔχορτάσθησαν [...]». Οι εναγγελικές Διηγήσεις του πολλαπλασιασμού των ἀρτων. Θεσσαλονίκη: Γράφημα 2010. **Υπό έκδοση (Σύναξη)**.
22. van der Watt, R. Alan Culpepper, and Udo Schnelle, **Der Prolog des Johannesevangeliums. Seine literarischen, theologischen und philosophischen Kontexte. Wissenschaftliche Untersuchungen zum Neuen**

19. Στογιαννίδης, Α. (Επιμέλεια, Εισαγωγή, Μετάφραση, Σχόλια). (2018). *Μάθημα Παιδείας, Πολιτισμού και Έμπνευσης. Ατενίζοντας το Μέλλον της Θρησκευτικής Εκπαίδευσης στην Ευρώπη*. Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Κυριακίδη. Θεολογία 90 (2019) 254-258.

ΕΤΕΡΟΑΝΑΦΟΡΕΣ (Δειγματοληπτικά)

Βλ. <https://en-uoag.academia.edu/SotiriosDespotis> [90 ετεροαναφορές]

M. Reiser, Das christliche Geschichtsbild Friedrich Wilhelm Horn (Hg.) / Michael Wolter (Hg.), *Studien zur Johannesoffenbarung und ihrer Auslegung Festschrift für Otto Böcher zum 70. Geburtstag*. Neukirchener Verlag 2005, 61 (στη διατριβή μου).

Konstantin Nikolakopoulos: Die Apokalypse des Johannes und die orthodoxe Liturgie. Anknüpfungspunkte zwischen Apokalypse und orthodoxem Kultus *Die Johannesapokalypse, Kontexte-Konzepte –Wirkungen* Hrsg. v. Jörg Frey, James A. Kelhoffer u. Franz Tóth [The Revelation of John. Contexts – Concepts – Impacts] WUNT 287, Tübingen 2012, 777 (υποσ. 10). 779 (υποσ. 15). 783 (υποσ. 20) (στα υπομνήματα της Αποκ.)

Θανάσης Ν. Παπαθανασίου, "Όρια των Εθνών και όρια στον Θεό", περιοδικό *Πάντα τα Εθνη* 114 (2010), σ. 3-5. Παραπέμπει στο: Σωτήριος Σ. Δεσπότης, *Ο Παύλος στην Αθήνα*, εκδ. Αθως, Αθήνα 2009.

Θανάσης Ν. Παπαθανασίου, "Εποχή πνευματικής και υλικής χρεοκοπίας στην Ευρώπη; Μια πολύτιμη ευκαιρία για να αναδυθεί το 'Νόημα'", περιοδικό *Manifesto* 35 (2012), σ. 32-36. Σημειώνω το εξής, για το χωρίο Κολ. 3: 5 : «Ο καθηγ. Σωτήρης Δεσπότης μου επεσήμανε (και τον ευχαριστώ γι' αυτό) ότι η έρευνα έχει δείξει πως στο συγκεκριμένο χωρίο η "πλεονεξία" αφορά μάλλον σε σεξουαλικά πάθη (πρβλ. Εφεσ. 5:3-5 κ.ά.)».

Αθανασίου Άντωνόπουλου, Μυστικός Δεῖπνος-Θεία Εὐχαριστία. Άπο τήν διδασκαλία τῆς Καινῆς Διαθήκης εἰς τήν ἐκκλησιαστικήν παράδοσιν τῶν τριῶν πρώτων αἰώνων. Διδακτορική Διατριβή (Αθήνα: Έκδόσεις Γρηγόρη, 2005) καί στίς σελίδες 194, 198, 199. "Η πορεία πρός Ἐμμαούς," στό τοῦ ιδίου, Η Άγια Γραφή στόν 21ο αἰῶνα, Βιβλικές Μελέτες (Αθήνα: Έκδόσεις Ἀθως, 2006),

Αθανασίου Άντωνόπουλου, «Η Παραβολή τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ περί τοῦ οἰκοδεσπότη καί τῶν ἐργατῶν τοῦ ἀμπελῶνα (Ματθ. 20:1-16). Σχεδίασμα ιστορικῆς καί θεολογικῆς ἀνάλυσης. Μέρος Α΄», *Ἐπιστημονικό θεολογικό περιοδικό Ἐκκλησιαστικός Φάρος ΠΒ* (2011) καί στίς σελίδες 175, 184. Ιησοῦς καί τό ισχυρό νόμισμα", Δελτίο Βιβλικῶν Μελετῶν 21-22 (2002-2003),

Αθανάσιος Άντωνόπουλος καί Σωτήριος Δεσπότης, Πίστη καί Βίωμα τῆς Ὁρθοδοξίας. Τόμος Γ' Διαχρονικές Συνιστῶσες τῆς Χριστιανικῆς Θεολογίας στήν Ὁρθοδοξία (Πάτρα: Ἐκδοση Ἑλληνικοῦ Ἀνοικτοῦ Πανεπιστημίου, 2009) καί στίς σελίδες 32, 96 Ὁ Κώδικας τῶν Εὐαγγελίων. Είσαγωγή στά Συνοπτικά Εὐαγγέλια (Αθήνα: Έκδόσεις Ἀθως, 2006), στό Άθανασίου Άντωνόπουλον, «Οι Πηγές συλλογῆς ύλικοῦ τῶν βιβλίων τῆς Καινῆς Διαθήκης»

Αθανασίου Άντωνόπουλον, «Οι Πηγές συλλογῆς ύλικοῦ τῶν βιβλίων τῆς Καινῆς Διαθήκης» στό Άθανάσιος Άντωνόπουλος καί Σωτήριος Δεσπότης, Πίστη καί Βίωμα τῆς Ὁρθοδοξίας. Τόμος Γ' Διαχρονικές Συνιστῶσες τῆς Χριστιανικῆς Θεολογίας στήν Ὁρθοδοξία (Πάτρα: Ἐκδοση Ἑλληνικοῦ Ανοικτοῦ Πανεπιστημίου, 2009) καί στή σελίδα 68 Ἡ Μεταμόρφωση στό κατά Μάρκον Εὐαγγέλιο καί τίς Επιστολές τοῦ Παύλου (Wiesbaden, 2000),

Αθανασίου Άντωνόπουλου, «Οι Πηγές συλλογῆς ύλικοῦ τῶν βιβλίων τῆς Καινῆς Διαθήκης» στό Αθανάσιος Άντωνόπουλος καί Σωτήριος Δεσπότης, Πίστη καί Βίωμα τῆς Ὁρθοδοξίας. Τόμος Γ' Διαχρονικές Συνιστᾶσες τῆς Χριστιανικῆς Θεολογίας στήν Ὁρθοδοξία (Πάτρα: Ἔκδοση Ἑλληνικοῦ Ανοικτοῦ Πανεπιστημίου, 2009) καί στή σελίδα 82. Ή Ἐπουράνιος λατρεία στά κεφάλαια 4-5 τῆς Αποκαλύψεως τοῦ Ἰωάννη (Wiesbaden, 2000),

Αθανασίου Άντωνόπουλου, «Οι Πηγές συλλογῆς ύλικοῦ τῶν βιβλίων τῆς Καινῆς Διαθήκης» στό Αθανάσιος Άντωνόπουλος καί Σωτήριος Δεσπότης, Πίστη καί Βίωμα τῆς Ὁρθοδοξίας. Τόμος Γ' Διαχρονικές Συνιστᾶσες τῆς Χριστιανικῆς Θεολογίας στήν Ὁρθοδοξία (Πάτρα: Ἔκδοση Ἑλληνικοῦ Ανοικτοῦ Πανεπιστημίου, 2009) καί στή σελίδα 87. "Ἡ ἀρχέγονη Χριστολογία," στό τοῦ ἴδιου, Ἡ Ἀγία Γραφή στόν 21ο αἰῶνα, Βιβλικές Μελέτες (Ἀθήνα: Ἔκδόσεις Ἄθως, 2006),

Αθανασίου Άντωνόπουλου, «Οι Πηγές συλλογῆς ύλικοῦ τῶν βιβλίων τῆς Καινῆς Διαθήκης» στό Αθανάσιος Άντωνόπουλος καί Σωτήριος Δεσπότης, Πίστη καί Βίωμα τῆς Ὁρθοδοξίας. Τόμος Γ' Διαχρονικές Συνιστᾶσες τῆς Χριστιανικῆς Θεολογίας στήν Ὁρθοδοξία (Πάτρα: Ἔκδοση Ἑλληνικοῦ Ανοικτοῦ Πανεπιστημίου, 2009) καί στή σελίδα 91. "Ἡ Χριστολογία τῶν Ποιμαντικῶν Ἐπιστολῶν," στο Εἰσηγήσεις IA Συνάξεως Ὁρθοδόξων Βιβλικῶν Θεολόγων (Θεσσαλονίκη, 2004)

Μ. Γκουτζιούδης, *Καινοδιαθηκικές Μελέτες με τη Συνδρομή της Αρχαιολογίας, εκδόσεις Μέθεξις, Θεσσαλονίκη 2012, 35 και αλλού (στο έργο Η ιεραποστολική Περιοδεία του Παύλου στον ελλαδικό χώρο).*

I. ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΕΣ ΥΠΟ ΤΗΝ ΕΠΙΒΛΕΨΗ ΜΟΥ ΟΙ ΟΠΟΙΕΣ ΕΚΔΟΘΗΚΑΝ

A. Ακρίδας, [Το Δεντρό Της Ζωης Στο Βιβλιο Των Φρουρων Αγγελων. Έννοια 2020](#)

B. Μασούλας, Ο αμπελουργός που έγινε CEO : 2000 χρόνια γνώσης και εμπειρίας Ηγεσίας και Management – Ένα εγχειρίδιο για ανθρώπους των Επιχειρήσεων και όχι μόνον. Fylatos 2020.

K. Μελέτση, *Η Παρουσία των Εβραίων στις Ελληνικές Πόλεις της Β' Ιεραποστολικής περιοδείας του απ. Παύλου. Αρχαιολογική και Ιστορική Προσέγγιση. Σχέση με το ελληνιστικό, πολιτιστικό και θρησκευτικό Περιβάλλον.* Αθήνα: Κεντρικό Ισραηλιτικό Συμβούλιο 2009.

Γ. Φουκαδάκης, *Άγιος Πορφύριος ο Καυσοκαλυβίτης. Η ζωή του και το έργο του.* Αθήνα: Ψυχογιός (Ουρανός) 2020.

- Άγιος Παΐσιος ο αγιορείτης. *Η ζωή και το έργο του.* Αθήνα: Ψυχογιός (Ουρανός) 2020.

A. Μπάλκας, Ο Βίος και το Έργο του Θεόφιλου Καΐρη. Οι θέσεις του για την Ορθόδοξη Πίστη και τη Βίβλο. Αθήνα: Γρηγόρης 2022.

Το Κέντρο Αριστείας (το οποίο διευθύνω) σε συνεργασία με τη Διακοινοβουλευτική Συνέλευση Ορθοδοξίας Αγία Σοφία: Οι Ναοί της του Θεού Σοφίας ανά τον Κόσμο (μεταφρασμένο επίσης στα αγγλικά και σε άλλες ξένες γλώσσες). Αθήνα 2022.

ΑΦΙΕΡΩΣΗ [Ελένη Λιντζαροπούλου 12 Μαΐου 2021](#) .

ΙΣΤΟΡΙΑ

Στον Σωτήρη Δεσπότη Από την συλλογή Αδηλον τραύμα, Εκδόσεις [ΑΡΜΟΣ](#), Αθήνα 2019

Ξέρεις βέβαια πως έχω κι εγώ τις αδυναμίες μου

Έχω λαούς που θρέφουν την καρδιά μου

Τόπους μαύρους που τους πελέκησε αλύπητα η ιστορία

Άλλοι σώθηκαν, άλλοι χάθηκαν

Με πονάει πολύ

Αυτό που με πονάει όμως πιο πολύ

Είναι πως κάθε φορά που ο τροχός γυρίζει
Κι έρχονται τα πάνω κάτω
Οι διωκόμενοι δεν γίνονται ελεύθεροι
Μόνο γίνονται διώκτες
Γι' αυτό δεν αλλάζει ο κόσμος.

Το ποίημα θα είναι πάντα επίκαιρο όσο έστω και ένας Παλαιστίνιος δολοφονείται, απειλείται, χάνει το σπίτι και την γη του. Αφορμή μου η σκληρή ιστορική μοίρα του εβραϊκού έθνους και η μετέπειτα σκληρή πολιτική του πορεία. Ο πίνακας, ζωγραφική σε γυαλί, είναι του Ισραηλινού Avraham Ofek και αποτυπώνει το βιβλικό περιστατικό της επίσκεψης των τριών αγγέλων στον Αβραάμ, γενάρχη Εβραίων και Αράβων. Το γεγονός για εμάς τους Χριστιανούς αποτελεί θεοφάνεια, παρουσία της αγίας Τριάδος.... τα γεγονότα των ημερών στο Ισραήλ είναι από εκείνα που μας κάνουν να παρακαλάμε και πάλι "ο θεός να βάλει το χέρι του".

ΕΠΙΜΕΤΡΟ ΙΙ. ΛΕΠΤΟΜΕΡΗ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ

Από το 2001 είχα την εξής ερευνητική δραστηριότητα: Συμμετοχή στο διεθνές Συμπόσιο που πραγματοποιήθηκε 11-14 Νοεμβρίου 2001 στο Διορθόδοξο Κέντρο της Εκκλησίας της Ελλάδος υπό τον τίτλο «The Septuagint in Biblical Studies and the Church». Συμμετοχή στην IA' Σύναξη Ορθοδόξων Βιβλικών Θεολόγων, *H Πνευματική Παρακαταθήκη του Απ. Παύλου, Οι Ποιμαντικές Επιστολές Λευκάδα 25-28 Σεπτεμβρίου 2003* και Εισήγηση με θέμα: «Η Χριστολογία των Ποιμαντικών Επιστολών». Συμμετοχή στο Ε' Πανελλήνιο Λειτουργικό Συμπόσιο Στελεχών Ιερών Μητροπόλεων «Ιερουργείν το Εναγγέλιον», *H Αγία Γραφή στην Ορθόδοξη Λατρεία, 2-5 Νοεμβρίου 2003* Ιερόν Προσκύνημα Αγίου Ιωάννου του Ρώσου (Ν. Προκόπιον Ευβοίας) και Εισήγηση με θέμα: «Οι Μεταφράσεις της Αγίας Γραφής και η χρήση τους στη Λατρεία». Επιμελήθηκα, επίσης, την έκδοση του βιβλίου του κυρού καθηγ. I. Παναγοπούλου, *H Ερμηνεία της Αγίας Γραφής στην Εκκλησία των Πατέρων, Τόμος Β' (4^{ος} – 5^{ος} αι.), Αθήνα: Άθως 2004. Το διάστημα 17-19 Σεπτεμβρίου 2010 συμμετείχα στη 12^η συνάντηση της Ελληνικής Εταιρείας Βιβλικών Σπουδών στις Σέρρες με θέμα: "Ο Θεολόγος και Ευαγγελιστής Ιωάννης. Θέματα εισαγωγικά, φιλολογικά, ερμηνευτικά και θεολογικά του Ευαγγελίου του". Η εισήγησή μου είχε ως θέμα: *To γαμήλιο μοτίβο στην ενότητα των κεφαλαίων Ιω 2-4. Στο Διεθνές-Διαχριστιανικό συνέδριο της Μητροπόλεως Φιλίππων, Νεαπόλεως και Θάσου διοργάνωσε 20-22 Μαΐου 2011 με τον τίτλο: "Παύλος - Φίλιπποι. Δύο χιλιετίες. Το Ευρωπαϊκό όραμα του Αποστόλου των Εθνών" εισηγήθηκα το θέμα: H αφήγηση των Πράξεων αναφορικά με την πρώτη επίσκεψη του Απ. Παύλου στους Φιλίππους (Πρ. 16, 11-40). Κατόπιν πρόσκλησης του Γραφείου Νεότητος της I. Αρχιεπισκοπής Αθηνών χρημάτισα εισηγητής σε Σεμινάρια Επιμόρφωσης των Κατηχητών της Αρχιεπισκοπής Αθηνών (Ηλιούπολη: 16-17 Νοεμβρίου 2002 – Βουλιαγμένη: Μάιος 2003) με θέματα παρεμφερή με το γνωστικό μου αντικείμενο («Ο Ιησούς Χριστός ως Πρότυπο Κατηχητή και Διδασκάλου», «Θεός αν είσαι γιατί δε μας λυπάσαι: Πόλεμος και Ειρήνη κατά την Αγία Γραφή»). Στο Α' έτος του Φροντιστηρίου Κατηχητών Αποστολικής Διακονίας εισηγούμαι τα έξι τελευταία χρόνια θέματα, τα οποία αφορούν στην Κ.Δ.**

Συμμετείχα στο Παγκρήτιο Θεολογικό Συνέδριο της Εκκλησίας της Κρήτης με θέμα: Παύλος, ο Απόστολος των Εθνών 13-15.11.2008. Η Εισήγησή μου *To ταξίδι του Παύλου στη Ρώμη μέσω της Κρήτης και το Ναυάγιο στη Μελίτη δημοσιεύθηκε στο Απόστολος Τίτος Επίσημο Δελτίο της Εκκλησίας της Κρήτης Γ' τεύχος 10 Αύγουστος 2008 199-225. Τον Ιανουάριο του 2008 η Μονή του αγ. Ιωάννου του Θεολόγου με όρισε Επιστημονικό Συνεργάτη της και κατόπιν προσκλήσεώς της το διάστημα 19.05-22.05.2008 όπως και τον Ιούλιο του 2012 μετέβη στην Πάτμο προκειμένου να κάνω διαλέξεις στο Κέντρο Ορθοδόξου Πολιτισμού της Νήσου σχετικά με την Ιστορία και τη Μέθοδο Ερμηνείας του Βιβλίου της Αποκαλύψεως.*

Συμμετείχα επίσης με εισήγηση στα εξής:

1. 2-4 Μαΐου 2014. Α' Επιστημονικό Συνέδριο Προγράμματος Σπουδών στην ορθόδοξη Θεολογία. Θέμα εισήγησης: *Αναψυχλάφηση του ονόματος και του λειτουργήματος των Επισκόπουν στην χριστιανική κοινότητα στη σύγχρονη εποχή επί τη βάσει της μαρτυρίας της Α' Τιμόθεου.*
2. 26-29 Ιουνίου 2014: Διεθνές Συνέδριο για την Απόκρυφη Χριστιανική Γραμματεία - ["Η Αρχαία Χριστιανική Γραμματεία και τα Χριστιανικά Απόκρυφα"](#). Θέμα εισήγησης (σε συνεργασία με τον Δ. Αλεξόπουλο): *Artemis and Thecla. The meeting of the ancient goddess with the christian female apostolic saint in the first four centuries of Christianity (historical and comparative reflections).*
3. 05-11.02.2016: Συμμετείχα ως μέλος της επιστημονικής διοργανωτικής επιτροπής και με εισήγηση στο Β' Διεθνές Αγιολογικό Συνέδριο που διοργανώθηκε στη Σμύρνη (Τουρκία). ΑΡΤΕΜΙΣ ΚΑΙ ΘΕΚΛΑ. Η «ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ» ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΑΣ ΘΕΑΣ ΜΕ ΤΗΝ ΙΣΑΠΟΣΤΟΛΟ ΑΓΙΑ - ΜΙΑ ΑΠΟΠΕΙΡΑ «ΑΠΟΚΡΥΠΤΟΓΡΑΦΗΣΗΣ» ΤΗΣ ΔΙΑΔΟΣΗΣ ΤΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ ΘΕΚΛΑΣ ΣΤΗ ΜΕΣΟΓΕΙΟ
4. KB' ΠΑΥΛΕΙΑ (Ιερά Μητρόπολις Βεροίας [...] 02-04.06) Διεθνές Επιστημονικό Συνέδριο: Απόστολος Πάυλος και Φιλόσοφοι. 2400 έτη από τη γέννηση του Αριστοτέλη: ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΚΑΙ ΠΑΥΛΟΣ Μια ανάγνωση της αρεοπαγιτικής Ομιλίας επί τη βάσει του πλατωνικού Διαλόγου Ενθύφωρων ή Περί Οσιότητος Υπό Δημοσίευση)

5. Μόναχο-Έρασμος Prof. Dr. Sotirios Despotis (Universität Athen) bietet diese Woche folgende Lehrveranstaltungen an:
1. "Eine orthodoxe Lektüre von Gal 3"
- (im Rahmen des Seminars von Prof. Dr. K. Nikolakopoulos) Mittwoch, 22. Juni 2016, 14.00 Uhr c.t. 2. Donnerstag, 23. Juni 2016, 16.00 Uhr c.t.
6. To διάστημα 04.07-11.07.2012 στο Μόναχο έκανα Εισηγήσεις με τα εξής θέματα: a. *Die Einheit Joh 2-4 und das Motiv der hochzeitlichen Erfahrung des Paschafestes* B. *Die Auslegung der Prophetie in der Offenbarung. Ein Paradigma aus der himmlischen Liturgie* (Kap. 4-5).
7. 01.07.2014 - 19.07.2014 προσκεκλημένος του Παν. Βόννης συμμετείχα με την εισήγηση Παλαιά Διαθήκη και Ορθόδοξη λατρεία στο Blockseminar το οποίο διοργανώνει το Πανεπιστήμιο στο Jugendzentrum Marienberg.
8. 01.07.2017-19.07.2017 προσκεκλημένος του Παν. Βόννης Gal 3:6-9.23-29: Orthodox Readings of the Relevant Pauline Texts with Regard to the Debate between the Old and the New Perspectives. Participation, Justification and Conversion
9. Εισήγηση στην Ημερίδα του ΕΚΠΑ 2400 έτη από τη γέννηση του Αριστοτέλη: «Ο φιλόσοφος-Νοῦς και ο βασιλιάς της σοφίας: Συνάντηση Αριστοτέλη και Ιουδαϊσμού στην Τέχνη και την Φιλολογία του 3^{ου} π.Χ. – 1^{ος} αι. μ.Χ.».
10. Αποστολική Σύνοδος Ιεροσολύμων (48 μ.Χ.) - Αγία και Μεγάλη Σύνοδος (2016): Εκκλησία και Οικουμένη ενώπιον δύο διαδοχικών χιλιετηρίδων 28^ο Διεθνές Συνέδριο Ορθοδόξου Θεολογίας Η Αγία και Μεγάλη Σύνοδος της Ορθοδόξου Εκκλησίας: Η Ορθόδοξη Θεολογία στον 21^ο αιώνα Θεολογική Σχολή Α.Π.Θ., 21-25 Μαΐου 2018.
11. 10.10.2018-14.10.2018 SOFIA UNIVERSITY «ST KLIMENT OHRIDSKI» EST 1888 www.uni-sofia.bg Prof. Dr. Ivaylo Naydenov) *Kommt und seht! Ἐρχεσθε καὶ ὄψεσθε (Joh. 1, 35-39): DIE ERSTE WORTE JESU IM JOHANNESEVANGELIUM UND DIE FORMIERUNG SEINES JÜNGER-KREISES. EINE ANALYSE AUS DER SICHT DER "SPATIAL TURN"* (ERZAEHLTE RAEUMEN UND WELTEN)
12. Ελληνική Βιβλική Εταιρία 14 και 15 Δεκεμβρίου 2018 Πολιτιστικό Κέντρο της Ιεράς Αρχιεπισκοπής Αθηνών Διεθνές Επιστημονικό Συνέδριο, με θέμα: «Βίβλος και Πολιτική». «[Η Αιώνια Πόλη ως Πόρη: Αποκάλυψη του Ιωάννη και Πολιτική Εξουσία](#)».
13. 28ης Φεβρουαρίου ε.э., το Θ' Διεθνές Θεολογικό – Αγιολογικό Συνέδριο προς τιμήν της Αγίας Μεγαλομάρτυρος Κυράννης της Οσσαίας, κεντρικό θέμα «Ο Αγιος Λάζαρος, ο τετραήμερος και φίλος του Χριστού». Η ανάσταση του Λαζάρου στο κατά Ιωάννην Ευαγγέλιον».
14. 13 και 14 Μαρτίου 2019, Καθηγητής Σωτήριος Δεσπότης: «Ο υπομνηματισμός της Επί του Όρους Ομιλίας και η πρόσληψή της από τον σύγχρονο “αναγνώστη”» Διημερίδα με θέμα: «Σάββας Αγουρίδης: Επιστημονική μαρτυρία, εκκλησιαστική και κοινωνική διακονία».